

Legyelni Ujság

Noviszád, 1939 augusztus 24, csütörtök

Urednik — Szerkeszti
ANDRÉE DEZSÓ

20. évfolyam 233. szám

Henderson és Burckhardt Berchtesgadenbe utazott

Az angol nagykövet Chamberlain üzenetét vitte Hitlerhez — Moszkva visszavonul az európai politikától — A béke vagy háború Varsó döntésétől függ — írja az olasz sajtó

A nemzetközi politikai élet jelentős eseménye Henderson berlini angol nagykövet hirtelen elutazása Berchtesgadenbe, Hitler kancellárhoz.

Az erről szóló jelentés így hangzik: Berlinből jelenti a Havas-iroda: Jólétesült magánforrásból eredő hír szerint

Henderson berlini angol nagykövet szerdán délelőtt külön repülőgépen Salzburgba utazott, majd Berchtesgadenbe megy és átnyújtja Hitler kancellárnak Chamberlain miniszterelnök üzenetét. Az üzenet válasz arra a jegyzékre, amelyet a német kormány a keleteurópai helyzet ügyében nemrég az angol kormányhoz intézett.

Varsóból jelenti: A Kuryer Var-savszki úgy értesül, hogy Burckhardt danzigi népszövetségi főbiztos szintén Berchtesgadenbe utazott, ahol ismét találkozik Hitler kancellárral. Varsói beavatott körökben ezt a hírt nem erősítették meg, de nem is cáfolják.

hogy a kommunistaellenes egyezmény, továbbá a Róma—Berlin—Tókió között fennálló megegyezés továbbra is teljes mértékben érvényben marad.

PARIS FELVILAGOSÍTÁSOKAT KÉRT MOSZKVÁTÓL

A francia lapok beszámolnak arról, hogy a francia kormány moszkvai nagykövete útján részletes felvilágosításokat kért a szovjetkormány magatartása és további szándékai felől. Párisban hangoztatják, hogy a két nyugati hatalom továbbra is szilárdan kitart Varsó mellett. A francia kormány kedden a legszorosabb kapcsolatot tartotta fenn Varsóval és Londen-nal.

FOLYTATJÁK A VEZÉRKARI MEGBESZÉLÉSEKET

Moszkvában kedden egész nap szüneteltek az angol—francia—szovjet katonai megbeszélések. Az angol és francia megbízottak a megbeszélések helyett a szovjet vezérkari kiküldötték kíséretében megtekintették a Kreml muzeumát. A katonai küldöttek újabb megbeszélésének időpontját szerdán délután 6 órára tűzték ki.

NÉMETORSZÁG CSAK AZ EGYEZMÉNY MEGSEMMENTÉSÉVEL TÁMADHATJA MEG LENGYELORSZÁGOT

Washingtonból jelenti az Avala: Welles helyettes külügyminiszter a keddi sajtófogadáson kijelentette, hogy a külügyminisztérium teljesen tájékozva van a fejleményekről. A maga részéről — mondotta — azon a nézeten van, hogy a helyzet nem olyan súlyos, mint ahogy azt a sajtó feltünteti. Nézete szerint Németország nem támadhatja meg Lengyelországot vagy valamely más államot anélkül, hogy a szovjettel kötendő szerződést is meg ne semmisítené. A helyzet világossá válik akkor, ha a szerződés azt a záradékot is magában foglalja, hogy nyomban felmondható, ha valamelyik szerző-

dő fél támadást intéz harmadik állam ellen.

RIBBENTROP MOSZKVÁBAN

Moszkvából jelenti: Ribbentrop külügyminiszter szerdán déli egy 1 órakor leszállt a moszkvai repülőtéren. Megérkezése után a német nagykövetségen villásreggeli volt tiszteletére. Az első megbeszélés Ribbentrop és Molotov között délután 3 órakor volt. Kölesönös udvariassági látogatások nem voltak, mert Moszkvában hasonló alkalmakkor ez nem szokásos. A volt osztrák-magyar követség palotáját, Ribbentrop szállását, német lobogókkal díszítették fel.

MI LESZ A MOSZKVAI EGYEZMÉNYBEN?

Párisból jelenti: Itteni politikai körökben megegyeznek a vélemények abban, hogy a német—szovjet megnemtámadási szerződés első pontja kötelezővé teszi, hogy Moszkva és Berlin minden fontosabb ügyről való döntés előtt köteles tanácskozni egymással. A második pont kizárna minden háborus lehetőséget Németország és a szovjetunió között. A harmadik pont szerint Németország és Oroszország fenntartja magának a jogot, hogy az

egyezményt adott esetben felmondhassa. Párisban arról is beszélnek, hogy Chamberlain helyzete tarthatatlanná vált és hire jár annak is, hogy Bonnet kénytelen lesz átadni a helyét.

CIANO AZ EGYEZMÉNY APJA

Párisból jelenti: Francia politikai körökben különösnek tartják, hogy a szovjetsajtóban, még a félhivatalos lapokban is, kedden fasisztaellenes cikkek jelentek meg. Ez annál feltűnőbb, mert a Fournier ügynökség jelentése szerint a támadást kizáró egyezmény tulajdonképeni szerzője Ciano gróf. A francia hírügynökség értesülése szerint az olasz külügyminiszter még június elején előbb Mussolinit, majd Hitlerrel igyekezett megnyerni a támadást kizáró szerződés gondolatának.

FRANCIAORSZÁG NEM MOZGOSÍTOTT

A legújabb jelentések szerint Párisban a helyzetet általában rendkívül feszültnek mondják, de mértékadó helyen még mindig nem tartják teljesen kizártnak, hogy valamilyen békés fordulat következik be. A jelentés hozzát teszi, hogy a francia kormány nem rendelt el általános mozgósítást.

Moszkva visszavonul az európai politikától

Varsóból jelenti: A lengyel sajtó hangoztatja, hogy a lengyel-szovjet kapcsolatokat egyrészt az 1932 évi támadástkizáró szerződéssel, másrészt azzal rendezték, hogy 1933-ban pontosan körvonalazták, hogy kit tekintsenek támadónak.

Az Iskra hirszolgálati iroda megállapítja, hogy a német-orosz szerződés megkötése azt jelenti, hogy Oroszország visszavonul az európai politikától. Ezt a lengyelek már régóta látták. A szovjet visszavonulásának főbb okai a következők:

A belső nehézségek növekedése Szovjetországban, főként a parasztság körében, a helyzet fokozatos elmérgesedése a Távolkeleten, kiábrándulás az együttes biztonsági politikából. Az élesszemű megfigyelők számára jelentős tünet volt Litvinov külügyi népbiztos elmozdítása, aki a legmesszebbre ment az európai politika útján. A német birodalommal kötött megegyezés megpecsételi a szovjet visszavonulását Középeurópából.

MAGYARORSZÁG NEM ÁLL SEMMIFÉLE NYOMÁS ALATT

Berlinből jelenti: A német lapok nagy cikkekben foglalkoznak Csáky magyar külügyminiszter tegnapi számunkban ismertetett nyilatkozatával, amelyben visszautasította a külföldi sajtó álhíreit. A Völkischer Beobachter idézi a Pester Lloydnak »Végnélküli kútmérgezés« című cikkét. A Berliner Börsenzeitung mind-

két kiadásában közli a magyar külügyminiszter nyilatkozatát. A lap esti száma »Magyarország nem áll semmiféle nyomás alatt« címmel foglalkozik a nyilatkozattal. Megállapítja, hogy Magyarországot európai barátai mindig megbízható, lojális barátoknak tekintették, amelynek öntudata a középeurópai egyensúly igen értékes tényezője.

3 □
K
di-
apl
de-
delőim,
kalma-
alapo-
legké-
Miro-
a, Szko-
en. 379
kölni-
nagysá-
k. Ju.
a« Szü-
Bárány-
izletben
bb és
Ára
Apo-
2474
Bánkuti
pa és
vezhető:
Bács-
5401
nagyon
ju luk.
mikban,
állan-
előnyös
Fiat.
ch. —
Kralja
r kony-
kat szé-
leznic-
4735
s eke.
ZENES
zászló-
résmin-
résnöki
Havas
od
cseva 29.
zet Za
etkezeti
lönösen
lőknek.
k. na-
For-
5482
A
ljság
ia
tal :
uti 50
58
ső
renc
s:
dínár
dínár
dínár
posta
amlar
50.

Berlin a régi német-lengyel határ visszaállítását kívánja

Danzig lánci lehullanak — mondotta Frank birodalmi miniszter — Magyaránnyu csapatösszevonások Németországban és a védnökség területén

Budapestről jelenti az Avala: Magyar politikai körökben az a meggyőződés alakult ki, hogy a nemzetközi helyzet kulcsa Róma kezében van és az olasz diplomácia élénk és fokozott tevékenységétől fontos eredmények várhatók.

»A NÉMET NÉP MEGELEGE-DÉSSSEL ÜDVÖZÖLTÉ A VÁLTOZÁST«

Berlinből jelentik: A keddi esti német lapok nagy címek alatt, patetikus hangon írják a hagyományos német-szovjet barátságról. Göbbels lapja, az Angriff többek között ezeket írja:

— A két nemzet, amely már évtizedeken keresztül együttes baráti politikát folytatott, most közös alapra helyezkedett a nemzetközi politika terén is. Amikor a múlt éjszaka Berlinben ismeretessé vált az a hír, hogy a két ország megemlékezési szerződés köt, a figyelmes szemlélők észrevehették, hogy a német nép milyen meglepéssel üdvözölte ezt a lépést. A Führer döntése annyira népszerű, hogy Németországban a legegyszerűbb emberek is átérzik, hogy a német-orosz politika megváltoztatásáról van szó. Az új politikai és gazdasági egyezmény mindkét fél számára nagy lehetőségeket nyújt. Oroszország nagy nyersanyagterületekkel rendelkezik, Németország pedig a legnagyobb ipari állam. Most kölcsönösen kiegészítik egymást és együttműködésükre igen nagy szerep vár a világpolitikában.

A Berliner Börsenzeitung azt írja, hogy Európa sorsáról most a tengely dönt.

BERLIN VÁLASZA LONDONNAK

Berlinből jelenti az Avala: Jól értesült német körök meggyőződése szerint az irányadó angol és francia tényezők igazi felfogásának semmiképpen sem felelhetnek meg azok a Londonban és Párisban tapasztalható kísérletek, hogy a szerződés létrejöttét lekicsinyeljék és jelentéktelennek tüntessék fel. Német körökben rámutatnak arra, hogy bizonyára Londonban és Párisban is felismerték, hogy a német-szovjet viszonyban beállott fordulattal nem pillanatnyi politikai változásról, hanem egyenesen korszakalkotó jelentőségű eseményről van szó, amelyet a két ország közti viszony tekintetében döntőnek és hosszú időre szólónak kell tekinteni.

Berlinben annak a véleménynek adnak kifejezést, hogy Európa a német-orosz viszonyban beállott változás következtében olyan események előtt áll, amelyek a legnagyobb jelentőségűek a világtörténelem során. Olyan politikai változásról van itt szó, amely mind a német, mind az orosz népnél teljes megértésre talált — mondja a berlini közlemény.

AZ EGYZMÉNY CÉLJA

Berlinből jelenti az Avala: A szer-

da reggeli német sajtó vezércikkében méltatja a küszöbönálló német-szovjet megemlékezési szerződés korszakos jelentőségét. A Berliner Börsenzeitung kiemeli, hogy a szerződés nem valami taktikai lépés, hanem az a célja, hogy a német-szovjet viszonyt arra a fokra emelje, amely korábban is megvolt és amely a legtermészetesebb. A politikai és gazdasági együttműködésből a német és az orosz népek mindig a legtöbb haszna volt. A két hatalom viszonyának újrendezése olyan helyzetet teremt, amely jótékonyan érezteti majd hatását.

VARSO NYUGODT

Varsóból jelenti a Reuter-iroda: A keddi esti lapok közleményeiből megállapítható, hogy Varsó teljesen közömbösen fogadta a német-szovjet megemlékezési szerződés megkötésének híreit. Lengyel politikai körökben kiemelik, hogy Lengyelország sohasem számított a szovjet

Németország a régi határok visszaállítását kívánja

Berlinből jelenti az Avala: Német hivatalos helyen nem fűznek sok megjegyzést a legújabb eseményekhez, beavatott politikai körökből eredő értesülés szerint azonban Németországnak az a kívánsága, hogy helyreállítsa a régi lengyel-német határt.

„Danzig lánci lehullanak“

Zoppotból jelentik: Zoppotban kedden ünnepélyes keretek között nyitották meg a német jogászok gyűlését. A gyűlésen Frank dr. birodalmi miniszter is felszólalt és többek között ezeket jelentette ki:

— A szűgyenteljes versaillesi békeparancs tisztán az erőszak eszköze volt, minden jogi jelleg nélkül. A versaillesi parancs — német aláírásának Hitler Adolf részéről történeti ünnepélyes visszavonása következtében — formai szempontból is elvesztette hatályát. Danzignak a birodalomba történő visszatérése a 400.000 németnek elkövetett igazságtalanság jóvátétele. A danzigai nép a német jogközösséghez tartozónak vallja magát és ezzel már rég eldöntötte, hogy jogilag a német birodalomhoz tartozik. Danzig német város és csak akkor lesz szabad, ha ismét visszatér a birodalom nagy, szabad közösségébe.

A zoppoti fürdőparkban keddi este tömeggyűlés volt. A gyűlésen Forster körzetvezető kijelentette, hogy Danzig és a birodalom között a még fennálló válaszfal rövidesen leomlik. Frank miniszter ezeket mondotta:

— Danzig lánci lehullanak, akár tetszik ez a világnak, akár nem. Azok a kapcsolatok, amelyeket a Vezér Berlin és Moszkva között kiépít, hálával töltenek el minden németet. A birodalom újra bizonyítékát adta békeszeretetének.

A TENGELYPOLITIKA SIKERE

Rómából jelentik: Olasz félhivatalos körökben a német-szovjet tá-

segségére. A békearcvonal bizik a saját erejében és nyugodt elhatározottsággal várja a további fejleményeket.

Varsóban egyébként hivatalos közleményt is adtak ki, amely a következőket mondja:

— Lengyel politikai körökben úgy vélekednek, hogy a német-szovjet szerződés nem gyakorolhat befolyást sem a lengyel külpolitika vonalvezetésére, sem pedig Lengyelországnak arra a szilárd elhatározására, hogy védekezik minden külső támadás ellen.

A LENGYEL FÖLDMIVELÉSI ÁLLAMTITKÁR MOSZKVÁBAN

A lengyel távirati iroda közlése szerint Kravolszki lengyel földművelésügyi államtitkár kedden Moszkvába utazott. Utazásának az a célja, hogy jelen legyen a moszkvai mezőgazdasági kiállítás megnyitására.

Németország a régi határok visszaállítását kívánja

Berlinből jelenti az Avala: Német hivatalos helyen nem fűznek sok megjegyzést a legújabb eseményekhez, beavatott politikai körökből eredő értesülés szerint azonban Németországnak az a kívánsága, hogy helyreállítsa a régi lengyel-német határt.

„Danzig lánci lehullanak“

madást kizáró szerződés bejelentésével kapcsolatban úgy vélekednek, hogy ez a megegyezés a tengelypolitika sikere és Németország taktikai ügyességének köszönhető. Ugyanezekben a körökben hangoztatják, hogy a jelenlegi megegyezés — akárcsak az 1924-ben megkötött orosz-olasz egyezmény — nem érinti és nem korlátozza a felek világnézeti felfogását, nem létesít kapcsolatot a két világnézeti rendszer között, hanem a politikai rendszerek találkozását jelenti.

Egyébként az egész olasz sajtó részletes jelentésekben számol be az új egyezményről. Valamennyi lap felemlíti, hogy Londonban és Párisban milyen meglepetést keltett a német diplomácia sikere. Az olasz sajtó azt tanácsolja Lengyelországnak, hogy nyomban kezdje meg a tanácskozásokat Berlinnel, mert most már nem napokról, hanem csak órákról van szó. Gayda a Giornale d'Italia vezércikkében azt fejtegeti, hogy Olaszország mindig barátságos politikát követett a szovjettel szemben, tekintet nélkül a világnézeti ellentétekre. Róma a készülő lépésről kellően tájékozva volt és ezért a dolgok ilyen alakulása sem meglepetést, sem izalmat nem keltett Olaszországban.

VÉDELMI INTÉZKEDÉSEK HOLLANDIÁBAN

Hágából jelentik: A holland távirati iroda közlése szerint a nemzetközi helyzet újabb fejleményei következtében a kormány további rendelkezésig felfüggesztette azoknak

a hadosztályoknak szabadságolását, amelyeknek a határ és a tengerpart védelme, valamint a légvédelem a feladata. A holland nép a legnagyobb nyugalmat tanúsítja.

A KOMMUNISTAELENES EGYZMÉNY VÉGE

Bukarestből jelentik: A német-szovjet szerződés küszöbönálló megkötése alkalmából a Neamul Romanesc azt írja, hogy a román közvélemény nagyon nehezen érti meg a két ellentétes világnézeti ország közötti egyezmény megkötését, annál kevésbé, mert éppen most francia-angol-szovjet katonai szövetség megkötéséről folynak tárgyalások Moszkvában. Ribbentrop moszkvai utazása a kommunistaellenes egyezményről jelent, ez pedig megszemlélő következményekkel jár az egész európai és a távolkeleti politikára.

CSAPATÖSSZEVONÁSOK NÉMETORSZÁBAN

Berlinből jelenti a Reuter-iroda: Németországban a csapatösszevonások egyre nagyobb arányokban folynak. Az elmúlt éjszaka Berlinen keresztül nagy csapatokat szállítottak Kelet felé. Más csapatokat a berlini laktanyákban vontak össze, hogy szükség esetén készenlétben álljanak. Német csapatmozdulatokat jelentenek a védnökség területéről is. Főleg Morva-Ostrau környékén történtek nagyarányú csapatösszevonások. A cseh hatóságokat utasították, hogy gondoskodjanak 5000 gépkocsi elhelyezéséről.

Ugyanez a jelentés közli, hogy Danzigban is fokozott katonai tevékenység észlelhető. A danzigai repülőterre egymásután érkeznek a katonai repülőgépek. Az autobusforgalmat beszüntették és számos gépkocsit katonai célokra rekviráltak el.

A SZLOVÁKOK VISSZAKÖVETELIK A LENGYELORSZÁGHOZ CSATOLT TERÜLETEKET

Prágából jelenti az Avala: Havelka, a védnökség helyettes miniszterelnöke újságírók előtt kijelentette, hogy a német-szovjet megemlékezési szerződés kedvező hatással lehet a cseh ügyre.

Ugyanez a jelentés közli, hogy szerdán este Pozsonyban nagy gyűlés volt, amelyen követelték, hogy adják vissza Szlovákiának mindazokat a területeket, amelyeket a múlt esztendőben Lengyelországhoz csatoltak.

JAPÁNT NEM TAJÉKOZTATTÁK ELŐZETESEN

Berlinből jelenti a Havas-iroda: Beavatott helyről származó értesülések feljogosítanak annak feltételezésére, hogy Olaszországot előzetesen tájékoztatták a készülő szerződés tervéről, de Japán előtt eltitkolták a lépést.

London és Páris változatlanul kitarí kötelezettségei mellett

Chamberlain és Halifax ma nyilatkozik a parlamentben — Japán felvilágosításokat kért Berlinton a német szovjet szerződésről — A szovjettel kötött megnehtámadási szerződések azonnali hatállyal felmondhatók, ha az egyik fél támadást intéz harmadik hatalom ellen

Londonból jelenti a Reuter-iroda: A kedd délutáni angol minisztertanács előtt Chamberlain miniszterelnök megbeszélést tartott Halifax külügyminiszterrel, Sir Cadogan külügyi államtitkárral, valamint Sir Robert Vansittarttal, az angol kormány első diplomáciai tanácsadójával. Fogadta ezenkívül

Chamberlain a kormány több tagját, valamint Greenwoodot, az angol munkáspárti ellenzék helyettes vezérét. Kedden a londoni német ügyvivő is megjelent az angol külügyi hivatalban.

A minisztertanács után közleményt adtak ki, amely szerint

az angol kormány úgy döntött, hogy a jelenlegi helyzet semmiképpen sem befolyásolja ama kötelezettségei teljesítésében, amelyeket magára vállalt. Az angol törvényhozás két házát csütörtökre összehívták, hogy a szükségrendeletek tárgyában döntsön. Ezek a rendeletek abba a helyzetbe juttatják a kormányt, hogy megtegye mindazokat az intézkedéseket, amelyeket a mai rendkívüli helyzet megkövetel.

A kormány időközben további rendelkezéseket ad ki mindhárom fegyvernem számára, valamint a polgári lakosság védelme tekintetében. Ezenkívül intézkedéseket tesznek a nyersanyagokra vonatkozóan is.

Az angol kormány — mondja a közlemény — továbbra is változat-

lanul azon a nézeten van, hogy a Lengyelország és Németország között támadt nehézségek nem igazolják az erőszak alkalmazásának szükségességét, amely borzalmas következményekkel járó európai háborúhoz vezetne. Chamberlain miniszterelnök ismételtén kijelentette, hogy

nincs olyan kérdés Európában, melyet ne lehetne békés uton megoldani, feltéve, hogy a bizalom helyreállításának előfeltételeit megteremtik. Az angol kormány ma — épúgy, mint azelőtt — kész e feltételek megteremtésében közreműködni, ha azonban mások az együttműködés helyett az erőszak mellett vannak, akkor az angol kormány szilárdan el van szánva, hogy az erőszak alkalmazásának a végsőkig ellenáll.

Mint a Reuter-iroda jelenti, Halifax csütörtökön nyilatkozik a Chamberlain miniszterelnök és Ha-

Nagybritannia álláspontja

Londonból jelentik: A Press Association a minisztertanács döntésével kapcsolatban Nagybritannia álláspontját augusztus 22-én a következőkben foglalja össze:

Ha kísérlet történnék arra, hogy erőszak útján megváltoztassák a Danzigban fennálló helyzetet és ha Lengyelország szükségesnek tartaná, hogy ezzel a kísérlettel szembeszálljon, Anglia és Franciaország azonnal Lengyelország segítségére siet.

BEHÍVÁSOK ANGLIÁBAN

A Havas-iroda londoni tudósítója szerint a parlament csütörtöki ülése elsősorban a kivételes intézkedésekről szóló törvényt veszi tárgyalás alá, amely széleskörű felhatalmazásokat ad a kormánynak a nemzetvédelem terén és lehetővé teszi, hogy késedelem nélkül megtegyen minden intézkedést, amelyet e téren szükségesnek tart. A kormány egyben újabb elővigyázatossági intézkedéseket is tesz. Elsősorban mindhárom fegyvernemből több korosztályt behívják és behívások lesznek a légvédelmi szolgálattal terén is. (A. A.)

A FRANCIA MINISZTERTANÁCS

Párisból jelentik: A francia kormány kedd este másfélórás megbeszélést tartott, amelyen a nemzetközi helyzettel foglalkoztak. A kiadott hivatalos közlemény szerint a minisztertanács különös figyelemmel tanulmányozta át a külföldi francia diplomaták jelentéseit. A minisztertanács megállapodott azokban az utasításokban, amelyeket nyomban eljuttattak a külföldi francia diplomatákhoz. (A. A.)

A minisztertanács után Daladier miniszterelnök Gamelin tábornokkal, a francia vezérkar főnökével tanácskozott.

Bonnet külügyminiszter kedden délelőtt és délután az angol ügyvivővel és a lengyel nagykövettel tárgyalt. A késő délutáni órákban újból fogadta a két diplomatát. A délelőtti órákban felkereste a francia külügyminisztert a párisi román nagykövet is.

NEM ÜL ÖSSZE A FRANCIA PARLAMENT

A francia kamara külügyi bizottságát péntekre egybehívták. Párisi politikai körökben ezzel kapcsolatban hangoztatják, hogy nem tervezik a képviselőház összehívását és — az elterjedt hírekkel ellentétben — Daladier miniszterelnök sem mond rádióbeszédet.

NYUGODT VOLT A LONDONI TÖZSDE

Londonból jelentik: A legújabb világpolitikai eseményeket a londoni tőzsdén és az angol főváros pénzügyi köreiben nyugalommal és hidegvérrel fogadták, szemben a kontinensen észlelhető bizonyos idegességgel.

AZ ANGOL SAJTÓ A MINISZTERTANÁCS DÖNTÉSÉRŐL

Az angol és a francia kormány keddi tanácskozását és a minisztertanács hozott határozatokat élénk érdeklődéssel várta a nyugati közvélemény. A szerda reggeli londoni lapok első oldalán közlik a kiadott hivatalos közleményeket. A lapok egész oldalas címeikben kiemelik, hogy az angol parlamentet csütörtökre összehívták az ugynevezett válságtörvények elfogadására. Az angol sajtó hangoztatja, hogy Anglia kitarí Lengyelországnak adott szavatossága mellett és Franciaország szintén teljes mértékben eleget tesz Lengyelország irányában vállalt kötelezettségeinek.

György király, aki a skóciai Balmoral-kastélyban tölti nyári pihenőjét, a nemzetközi helyzetre való tekintettel már csütörtökön visszatér Londonba.

Az angol munkáspárt országos tanácsa szerdán rendkívüli ülést tartott. Az értekezlet állást foglalt a jelenlegi nemzetközi helyzet tekintetében.

A felbontó záradék

Moszkvából jelenti a Havas-iroda: illetékes moszkvai helyen kedd este kijelentették, hogy mindazok a megnehtámadási szerződések, amelyeket a szovjet eddig Finnországgal, Észtországgal, Lengyelországgal, Franciaországgal és Olaszországgal kötött, a következő záradékot tartalmazzák:

— Abban az esetben, ha a szerződő felek egyike támadást intézne harmadik hatalom ellen, a másik félnek joga van a szerződést azonnali hatállyal felbontani.

Ugyancsak a Havas-iroda jelenti Moszkvából: illetékes szovjet helyen kijelentették, hogy a megnehtámadási szerződés megkötése nincs ellentétben a tervbevett hármas katonai egyezményvel. Az angol-francia-szovjet szerződés teljesen katonai jellegű lenne. A szovjetnek nincs szándékában, hogy a balti államokat feláldozza Németországnak.

A FRANCIA NAGYKÖVET MOLOTOVNÁL

Moszkvából jelentik: Naggyar francia nagykövet kedd este felkereste Molotov külügyi népbiztost. Seeds angol nagykövet gyengélkedése miatt nem kísérhette el Molotovhoz francia kartársát. A moszkvai francia nagykövetet egyébként kedden meglátogatta a lengyel nagykövet, az angol nagykövetet viszont a török nagykövet kereste fel.

CIANO TANÁCSKOZASAI

Rómából jelentik: Ciano gróf kedd este fogadta az amerikai, a japán és az angol nagykövetet.

A japán kormány elhatározta, hogy utasítást ad berlini nagykövetének, kérjen sürgősen felvilágosítást a német kormánytól a német-szovjet megnehtámadási szerződés jelenlétéről. A japán kormány követeli, hogy a német kormány közölje vele, milyen jelentőséget tulajdonít ma a Komintern-ellenes egyezménynek, amely a szovjet ellen irányul, s amelyet Németország is aláírt.

AEROXON

légyfogó

elfog minden legyet!

Sokféleképp utánozzák! Kérjen tehát kifejezetten „AEROXON” légyfogót!

Moszkvából jelenti a Havas-iroda: A német sajtónak azzal az állításával szemben, hogy a köntendő megnehtámadási szerződés védelmi szövetséget is jelent Németország és Oroszország között, moszkvai körökben kijelentették, hogy a megnehtámadási szerződés megkötése semmiesetre sem lehet jogcím Danzig vagy a folyó só megszállására és semmiesetre sem jelenti azt, hogy Németországnak joga van támadást intézni bármely állam ellen. A szerződés célja csupán a támadás kiküszöbölése a két állam között.

Az olasz külügyminiszter az angol nagykövettel közel félórás megbeszélést tartott. Ciano gróft kedd este a szovjetügyvivő is felkereste.

JAPÁN FELÜLVIZSGALJA EURÓPAI POLITIKÁJÁT

Tókióból jelenti a Reuter-iroda: A német-szovjet megnehtámadási szerződés megkötésének híre Tókióban igen nagy csalódást keltett. A hír hatása alatt a keddi minisztertanács egyhangulag megállapította annak szükségességét, hogy minden vonatkozásban vegyék felülvizsgálat alá Japán európai politikáját. Ugy tudják, hogy elejtik azt a tervet, amelyet Arita külügyminiszter a kommunistaellenes szerződés megerősítéséről kidolgozott a július 5-én hozott határozatok alapján, amelyeket a japán császár is jóváhagyott. A tókiói külügyminisztériumban kedden délután megérkezett Osi-ma berlini japán nagykövet jelentése. Közvetlenül utána Hiranuma miniszterelnök megbeszélést tartott Arita külügyminiszterrel.

A tanítói állás állandóságát kérik a tanítók

Az országos tanítókongresszus határozata

A tanítók banyalukai országos kongresszusa végetért. A kongresszus határozatot fogadott el, amelyet megküldenek valamennyi illetékes fórumnak. A határozatban többek között a következőket követelik:

Állítsák vissza a tanítói állás állandóságát, ahogyan az 1929-ig volt. A tanítókat csak a nyári szünetben helyezték át és akkor is csak az áthelyezett kérésére, vagy pedig elsőrendű szolgálati érdekből.

A férjezett tanítónőknek is adják meg a drágasági pótlékot és a lakbér segélyt.

A kongresszus elítélte azokat, akik akadályozni akarták a tanítók szervezkedési és véleménynyilvánítási szabadságát.

Heston fölött hirtelen meghalt a frankfurt-londoni repülőgép egy német utasa

Londonból jelentik: Megdöbbentő tragédia tanui voltak azok az utasok, akik a middlesex-i Heston repülőterén várakoztak a frankfurti utasszállító gépre. Az utasszállító gép menetrendszerű pontossággal jelent meg a hestoni repülőtér fölött, de mielőtt leszállt volna, a pilóta rádiógram útján értesítette az állomás vezetését, hogy utasai közül Reinemann Ernő német állampolgár hirtelen meghalt.

A repülőtér vezetősége kiméletesen hozta a tragikus hírt a repülőgép érkezésére várakozó családtagok tudomására.

Az eset annál tragikusabb, mert Reinemann körülbelül két év óta mindent elkövetett, hogy Frankfurtból átköltözhessen Londonba, illetőleg Hestonba, ahol családja él és most, mikor végre sikerült célja és megszerezte az állandó angliai tartózkodási engedélyt, a repülőúton érte utól a halál. Amint az orvosi vizsgálat megállapította,

a vizsgálat feletti izgalom okozta szívszélhűdés végzett a 65 éves úrral.

Érdekes, hogy a repülőgép utasai semmit sem vettek észre a szomorú esetről, egyedül a steward figyelte meg, hogy az idősebb úr feltűnően izgatottan viselkedik, majd hirtelen rosszul lesz. A steward átvezette Reinemannt az utasszállítógép leghátsó ülésére és ott első segélyben igyekezett résztesíteni, de igyekezete hiábavaló volt s amint a repülőgép célja felé közeledett és Hestonba leszállt, az öregúr már meghalt.

BERLIN KIBÉKÜLT MOSZKVAVAL

Utálta eddig Náci a vörös lányt, S most hön szereti. — Amulzs e esodán? Nos, szerelemre lobbantotta őt A gazdag olaj- s benzín-hozomány. S ha elfogy majd e hozomány, mely a Legény szívét szerelemre tüzelte, A hozománnyal együtt elfogy majd A barna legény s vörös lány szerelme.

FANYAR TÓBIÁS

Gyilkos merénylet a szekicsi főuccán

Tévedesből életveszélyesen megsebesítettek egy gazdálkodót

Vakmerő gyilkossági kísérlet történt a középbácskai Szekics községben hétfő este 8 óra tájban. Leitpold Gottfried 60 éves szekicsi gazdálkodó, napi munkája végeztével, szokása szerint kiült a háza előtt levő kis padra, míg hozzátartozói a házban végezték munkájukat s éjszakai nyugovóra készültek. A gazdálkodó az esti szürkületben a járóelöket nézegette. A meglehetősen néptelenedni kezdő utcán a tulsó oldalról jól megtermett, ismeretlen férfi közeledett s egyenesen a gazdálkodó felé tartott. A gazdálkodó nem helyezte különös súlyt az ismeretlenre, abban a hiszemben, hogy talán idegen s kérdezni akar valamit. Az ismeretlen Leitpoldhoz lépett s

a zsebéből hirtelen előhuzott hatalmas zsebkéssel kétszer hasbaszurta a meglepett gazdálkodót.

Leitpold nem vesztette el azonnal eszméletét, segítségért kiáltozott s betántorgott a ház kapuján, de mire a hozzátartozók segítségére siettek, eszméletét veszítve, erősen vérezve összerogyott. Ezalatt az idegen igyekezett kerekét oldani, azonban a kiabálásra elősiető szomszédok pontos leírást tudtak adni a menekülni igyekező egyénről, úgy hogy a szintén azonnal elősiető, közelben lakó csendőrök a személyleírás alapján, hamarosan elfogták a gyilkos merénylőt Sztojtkov Zsiva crepajai származású

su kendergyári munkást. A gyorsan előhívott orvosi segítség rendkívül súlyosnak találta Leitpold sérüléseit, mivel a szurások a gyomorfalat több helyen átlukasztották s a családtagok az orvos tanácsára azonnal szanatóriumba szállították, s ott műtétet végeztek a szerencsétlenül járt gazdálkodón. A műtét ellenére

Leitpold sérülései életveszélyesek.

A csendőrség kihallgatta Sztojtkovot, tettének indító oka felől. Meglepetésre kijelentette, hogy áldozatát nem is ismeri. Évekkel ezelőtt került a bánáti Crepajáról Szekicsre a Teppert-féle kenderfeldolgozó üzembe, ahol rendes, szorgalmas embernek ismerték. Itt ismerkedett össze egy szekicsi munkástársával, Kriszt Miklóssal, aki annak idején, abban a házban lakott, ahol most áldozata üldögélt békésen a kapu előtt. Még néhány évvel ezelőtt összeveszett Kriszttel s egyre várta az alkalmat, hogy bosszuját kitöltse ellenfelén. Hétfőn aztán, amikor meglehetősen italos állapotban igyekezett lakása felé, az esti szürkületben a tulsó oldalon üldögélő

Leitpoldban Krisztet vélte felismerni,

s alkalmasnak látta a pillanatot a leszámolásra. Leitpold iránt általános részvét nyilvánul meg. A csendőrség a merénylőt Sztojtkov Nikolt bekísérte a szubotcai ügyészség fogházába.

Kihallgatták a noviszádi selyemgyári ügy utolsó vádlottját

Makszimovics Sztetiszláv büntetőbíró hármastanácsa tegnap délelőtt folytatta a noviszádi selyemgyárban 1928—29 és 1930-ban történt visszaélések ügyében a tárgyalást. A bíróság előtt tegnap került sor Szalibbegovics Juszuf, a selyemgyár volt pénztárosának kihallgatására. A vádlott elmondta, hogy őt illetékes helyen nevezték ki a selyemgyár pénztárának kezelésére és

semmi visszaélést nem követett el.

A benyújtott számlákon levő összegek hitelességét nem volt módjában ellenőrizni, ez különben sem tartozott hatáskörébe. Bemutatták neki a hónapokkal később elkészített fizetési ivateket, amiket ő rendben talált és minden további nélkül ki is fizetett. A kiutalásokat úgy teljesíthették, hogy a külföldön időző Dinyaski Sztéván igazgató helyettesítésével megbízott minisztériumi tisztviselő aláírta a bérlistát. Szvircevic államügyész Szalibbegovics kinevezésével kapcsolatban több kérdést intézett a vádlotthoz és védőjéhez. A volt pénztárosnak ugyanis

nincs birtokában az írásbeli kinevezés másolata, sőt — saját vallomása szerint — egyáltalán nem is kapta meg.

A vádlott és vádlottak, valamint az államügyész és a védők között heves párbeszédnek támadtak.

A vádirat egyes pontjait, amelyek Szalibbegovicsra vonatkoztak, nem lehetett teljesen tisztázni. A déli órákban a bíróság befejezte a volt pénztáros kihallgatását és rátért a tanukihallgatásokra. Tekintettel arra, hogy mintegy negyven tanu kihallgatását tervezik, a tanukihallgatások újabb 3—4 napot vesznek igénybe. Noviszádon a selyemgyári ügy kimenetele elé egyre nagyobb érdeklődéssel tekintenek.

KÜLFÖLDI TÖZSDEZÁRLATOK

A dinár árfolyama. Budapest 6.50—7.90, Prága 65.80—66.20, Berlin 5.63—5.67, London 205.—

Zürich. Páris 11.72 háromnegyed, London 20.72 háromnegyed, Newyork 442.81, Brüsszel 74.85, Milánó 23.30, Amszterdam 237 háromnyolcad, Berlin 177.37.

Dr. Dungyerszki Gedeon gyermekei perrel támadják meg az elhunyt nábob végrendeletét

Perlavina indul az örökségért

Dr. Dungyerszki Gedeon végrendeletének felbontását Noviszádon és környékén általános érdeklődés előzte meg. A végrendelet olyan rendelkezéseket tartalmazott, amelyeket általában vártak. Mint már jelentettük, dr. Dungyerszki két fiának és egy lányának csak a törvényileg kötelező minimális részt hagyományozta, míg vagyona többi részét közcélra adta.

Gyermekeit kötelezte arra, hogy anyjuknak az örökségből havonta 8000 dinár tartásdíjat fizessenek.

Dr. Dungyerszki a végrendeletben megírta, hogy

gyermekei az utóbbi időben rosszul bántak velem, nyilvánosan olyan dolgokat állítottak róla, melyek nem feleltek meg a valóságnak, ezért nem érdemlik meg,

hogy vagyont örököljék.

Az elhunyt két fia, Lázár és Dusán, valamint lánya, gróf Dessewifnyé — hír szerint — nem hagyják ennyiben a dolgot, hanem perrel támadják meg a végrendeletet.

Igaz ugyan, hogy dr. Dungyerszki jóelőre gondoskodott arról, hogy igazolja egészséges elméleti állapotát, de gyermekei más utat is találnak a végrendelet érvénytelenítésére. Azzal érvelnek, hogy

nagyapjuk, Dungyerszki Lázár anakidején nem dr. Dungyerszki Gedeonra hagyta a vagyont, hanem három unokájára.

Valószínű, hogy hamarosan egész sor per indul a végrendelet ellen.

Ismeretlen tettesek feltörték a noviszádi Sztrajin fatelep Wertheim-szekrényét és elvittek nyolcezeröt száz dinárt

Újabb lopások ügyében nyomoz a noviszádi rendőrség

Noviszádon tegnap, szerdára virradó éjszaka ismét egy betörés és néhány lopás történt. A legnagyobb arányú betörést a Sztrajin-féle fatelepen hajtották végre. Éjszaka ismeretlen tettesek behatoltak a Strand-úton levő fatelep irodájába és feltörték a Wertheim-páncélszekrényt.

Ott sok irat között 8500 dinárt találtak, amelyet magukkal vittek.

A betörők nyugodtan dolgozhattak, mert Sztrajin Jován faterkedő annak ellenére, hogy fatelepen nagyértékű áru van,

nem tart éjjeli őr

és a Strand-útnak az a része teljesen elhagyatott.

A rendőrség több nyomot talált, amelyek révén a betörőket valószínűleg hamarosan kézrekeríti.

Rájics Luka veterniki lakos feljelentést tett a rendőrségen a szolgálja, Strájk József ellen, aki ellopott tőle 80 dinárt és ismeretlen helyre távozott.

Szubotin Zdravko noviszádi szabó jelentette a rendőrségen, hogy 13 éves petrinyei születésű inasa a Mileticseva ucca 17 szám alatt levő üzletéből ellopott három méter szövetet és ismeretlen helyre távozott.

Elítéli a „kézfogás barbár szokását“

egy kínai filozófus

(London, augusztus) Mindegyik világrész népei tudvalevőleg más és más szokásoknak hódolnak és ami megváltozhatatlannak és természetesennek tűnik egyes népfajok és nemzetek szemében, azt más népfajok és nemzetiségek érthetetlennek tartják. A népszokások értéke valóban a relativitással magyarázható meg legjobban. A távolkeleti és nyugati civilizációk közötti

nagy különbséggel

foglalkozik egy híres kínai filozófusnak, Lin-Yut-Ang tanárnak »Az életmód fontossága« címen kiadott tanulmánya, amely az angol és amerikai könyvpiac egyik legérdekesebb eseménye.

A KÉZFOGÁS EREDETE

Lin-Yut-Ang filozófus a kínai és nyugati civilizáció közötti különbséggel foglalkozik nagy feltűnést keltő könyvében és arra a megállapításra jut, hogy a keleti és nyugati civilizációk közötti egyik nagy különbség az, hogy a nyugaton élő emberek egymás kezét rázzák meg, amikor találkoznak, vagy elválnak, míg a kínaiak üdvözlések alkalmával

saját kezüket rázzák meg.

— A nevelés nyugati szokások közül — írja többek között Lin-Yut-Ang kínai filozófus — azt hiszem, hogy a kézfogás egyike a legrosszabbaknak. Még ha nagyon haladó gondolkodású vagyok is és értékelni tudom a nyugati művészetet és irodalmat, a selyemharisnyát, a párisi parfümöt és a hadihajókat, akkor sem tudom megérteni, hogy a haladó gondolkodású európaiak hogyan tűrhetik, hogy

a kézfogás barbár szokása még ma is divatban legyen.

— Tudom, hogy a nyugaton is vannak kisebb csoportok, amelyek tiltakoznak e szokás ellen, amint-hogy vannak emberek, akik tiltakoznak

a hasonlóképpen neveléses kalapviselés és gallérviselet szokása ellen.

De ezek az emberek nem jutnak előre, mert nyilvánvalóan azt tartják róluik, hogy jelentéktelen dolgokra pazarolják erejüket és jelentéktelen dombokat hegyekké akarnak varázsolni. Én azonban mindig előszeretettel foglalkoztam a mindennapi élet kérdéseivel.

— Igen nagy ellenszenvvel viseltetem a kézfogás nyugati módjával szemben és szívesebben rázom meg a saját kezemet, amikor üdvözlöm embertársaimat. Ez a szokás a Mennyei Birodalomnak az idő által szentesített etikettje. Mindenki tudja, hogy a kézfogás szokása Európa barbár korszakából származik, éppen úgy, mint a kalap-levevés szokása is.

— Ezeknek a szokásoknak az eredete a középkorba nyúlik vissza, amikor a rablólovagoknak fel kellett emelni sisakrostélyukat vagy le kellett vetni vaskesztyűjüket annak nyilvánítására, hogy barátságos és békés szándékkal vannak eltelve azzal szemben, akivel

találkoznak. Ezeknek a szokásoknak a fenntartása természetesen neveléses a modern időkben, amikor már nem viselünk sisakot és vaskesztyűt.

— A kézfogás ellen higiéniai és más szempontokból is tiltakozom. A kézfogás az emberi érintkezésnek olyan formája, amelyben igen finom variációkat lehet felfedezni. Egy ötletes egyetemi hallgató doktori disszertációt írhatna a kézfogásnak különböző korokban való elemzéséről. Következtetést vonhatna le a különböző korok kézfogásaiból a kulturális és egészségügyi viszonyokra, a nemek egymásközi társadalmi helyzetére és filozófiai doktorátust nyerhetne el ezzel az értekezéssel, ha a kérdést alaposan kimerítené.

EGÉSZSÉGÜGYI SZEMPONTOK

— A kérdés másik oldala a higiénia. A saughaji külföldiek azt mondják, hogy a kínai pénz a bakteriumok tárháza és nem nyulnak pénzünkhöz. Viszont gyanútlanul kezdet ráznak bármelyik Tommal, Dickkel, vagy Harryval, ha az utcán találkoznak. Ez pedig nagyon illogikus eljárás, mert honnan tudhatják, hogy Tom, Dick vagy Harry nem érintette-e meg azokat a pénzdarabokat, amelyeket mások úgy kerülnek, mint a mérget? És ami még rosszabb, néha tüdővész kinezésű ember, aki higiénia-

„MUZIKA” néven nyílt meg Noviszád új, modern hangszerüzlete

Raktáron tart: „HOHNER”, „RAUNER” és egyéb művész harmonikákat, gitárokat, jazz hangszereket, iskola- és művészhegedűket, húrokat és alkatrészeket. Végzi mindenfajta hangszer javítását és az összes hangszerek hangolását — Kralja Petra II n. 47

kusan szája elé teszi kezét, amikor köhög,

a következő pillanatban kezét nyújt neked bartáságos üdvözléssel.

— Ebben a tekintetben a kínai szokások sokkal tudományosabb alapon nyugszanak, mert Kinában minden ember saját kezét rázza meg barátja üdvözlésekor. Nem tudom, hogy mi az eredete ennek a kínai szokásnak, amelynek orvosi és higiéniai előnyei tagadhatatlanok.

— A kézfogással szemben felerősült aggályoknak esztétikai és romantikus tényezői is vannak. Amikor kezét nyújtasz valakinek,

kényre-kedvre kiszolgáltató magad egy másik embernek,

aki olyan erősen és olyan sokáig rázhatja kezdet, amíg neki tetszik. Miután a kéz az emberi szervezet egyik legfinomabb része, a legkülönbözőbb erejű szorításra is képes. Találkozol a szívélyes kézrázó típusával, aki egyik kezével válladat veregeti, míg másik kezével olyan hevesen rázza meg kezedet, hogy eláll a lélekzeted. A kézfogások széles skáláján a teljesen közömbös kézfogástól kezdve találkozhatunk a félelmetes, kiméletlen kézfogással, a visszahuzódó, kutató kézrázással, amelyből arra következtethetsz, hogy

az illető fél tőled.

Az emberi érintkezés minden fajtája visszatükröződik tehát két ember személyes érintkezésének ebben a formájában, a kézfogásban.

Késsel elvágta haragosa torkát

Gyilkosság egy karlovcai kocsmában

A kicsiny és csendes Szremszki Karlovci nyugalmát tegnap, szerdán délelőtt borzalmas gyilkosság zavarta meg.

Bozsics-Karapandzsa Dimitrije szőlőbirtokos agyonszurta régi haragosát, Ivkovics Nikola levélhordót.

A két ember már évek óta feszült viszonyban élt egymással. Szerdán reggel Vászics kocsmájában találkoztak. Ivkovics Nikola részeg volt és sértegetni kezdte ellenfelét. Bozsics-Karapandzsa erre hozzámert és vésztjósón megkérdezte:

— Mit akarsz tőlem?

A levélhordó

szembeköpte és poharát fejéhez vágta. Bozsics erre előkapta késeit és villámgyorsan tizenhat-szor megszúrta a kétségbeesetten védekező embert. Azután balkezelével elkapta a nyakát és késsel elmetszette.

Ivkovics holtan rogyott össze.

A gyilkost letartóztatták.

Olvassa a Reggeli Ujságot!

A nadrág titka

15-20 kiló árut szállított el a nadrágjában egy tolvaj szubotikai éjjeli őr — Fekete macska keltette fel a gyanút és elbujtatott detektív leplezte le Nojcesek Géza nagykereskedő háziszarkáját

Vakmerő sorozatos lopást lepleztek le szerdán reggel Szuboticián. Megállapították, hogy az éjjeli őr évek óta rendszeresen dézsmálta Nojcesek Géza szubotikai nagykereskedő, a Magyar Olvasókör elnökének áruházáját. A nagyarányú lopások leplezése rendkívül érdekes körülmények közt történt.

Nojcesek Géza öt évvel ezelőtt alkalmazta szubotikai házában Szalai Gergely nyugalmazott mozdonyvezetőt a nyári hónapokra, amikor családjával együtt palicsi villájában nyaral és senki sem tartózkodik a városi házban éjszakánként. A nagykereskedő teljes bizalommal volt Szalai iránt, akinek már az édesapja is a szolgálatában állott. A Nojcesek-féle ház udvarában van a nagykereskedés dus áruháza és az éjjeli őrnek az volt a feladata, hogy megvédje a házat az esetleges tolvajlásokkal szemben. Érdekes, hogy Szalai szolgálatában valósággal rabja volt a hivatásának, mert

nem távozatott el a házból mindaddig, míg reggel az üzlet

személyzete fel nem nyitotta az ajtót.

Nojcesek Géza először a múlt évben tapasztalt rendellenességeket, amik felébresztették a gyanúját. Este, üzletzáráskor ugyanis az üzlet-helyiségbe bezárták a ház egyik fekete macskáját, amely nem távozatott a helyiségekből, mert az üzletből semmiféle nyílás nem volt, amín keresztül a macska megszökhetett. Nojcesek több alkalommal meglepetéssel tapasztalta, hogy

éjszakánként kibocsátja valaki a macskát az üzletből.

Figyelték a személyzetet, de Szalait nem is gyanúsították egészen hétfőig, amikor Nojcesek Géza üzlet-vezetője, Nojcesek Attila fel nem nyitotta az éjjeli őr kamrájával szomszédos füstölőt, ahol legnagyobb meglepetésére több zsák kristálycukrot talált.

Nojcesek ekkor a rendőrséghez folyamodtak és éjszakára észrevétlenül elrejtették a lakásban egy detektívet, hogy megfigyelje a házat. A detektív éjszaka semmi gyanusít

nem talált, reggel azonban elővette Szalai Gergelyt, amikor el akarta hagyni a házat és megmota. A motozás szenzációs eredményt hozott. Szalain szokatlanul bő nadrág volt, amelynek a szarait a tolvaj oly módon alakította át, hogy kis zacskókat varrt belé és azokban mintegy tizenöt—husz kiló árut lehetett elrejtetni. Szerdán reggel is telve voltak Szalai Gergely nadrágzsebei, amikben közel

tizenöt kiló cukor, dohánynemű és kávé volt.

A kávécsomagokat a tolvaj úgy helyezte el az övében, mint valami től-tényitáskában a patronokat, a rekeszek pontosan megfeleleltek a kávécsomagok méreteinek.

A rendőrség letartóztatta Szalait és házkutatást tartott a lakásán. A házkutatás alkalmával ezer dinár értékű cigarettát és sok értékes árucikket találtak Szalainál. Az éjjeli őr titkos raktárában mintegy 13.000 dinár értékű lopott holmi volt.

A rendőrség bünyügyi osztályán szerdán délelőtt kihallgatták Szalai Gergelyt, aki beismerő vallomást tett, de tagadta, hogy öt év óta lopkodja munkaadója raktárát. Ezzel szemben súlyos gyanúok vannak Szalai ellen, aki hat hónappal ezelőtt

házat vásárolt,

minden valószínűség szerint nem az éjjeli őr fizetéséből. Szalainak egyébként a Nojcesek-ház valamennyi helyiségéhez álkulcsai voltak.

HIREK

DERÜLT IDŐ, A MELEG FOKOZÓDIK

Jugoszláviában az elmúlt 24 órában derült, enyhe idő volt, a legalacsonyabb hőmérséklet Kupresen 7, a legmagasabb Mosztárban 33 fok volt.

Időjárás augusztus 24-re: Derült idő, a hőmérséklet fokozódik.

A nap két 4 óra 49, lényugszik 18 óra 31 perckor.

MAGYAR SZÜLŐK, MAGYAR ISKOLÁBA IRASSÁTOK GYERMEKEITEKET!

— Szaharincsempészt fogott a noviszádi rendőrség. A noviszádi rendőrség letartóztatta Mitrovics Kuzmán délszerbiai születésű 24 éves bozaárust, mert Kiszácsi ucca 43. szám alatti lakásán 8 és fél kiló csempészt szaharint találtak. Mitrovics kihallgatása során beismerte, hogy hosszabb idő óta szaharincsempéssel foglalkozik. A rendőrség Mitrovicsot az eljárás befejezése után átadta a pénzügyi főtanácsosnak további eljárás céljából.

— Két évvel ezelőtt szerzett sérülésébe belehalt egy beodrai gazdálkodó. Petrovgrádról jelentik: Beodrán két évvel ezelőtt kocsmái verekedésben megsérült Bauer András 37 éves gazdálkodó. A sérülés eleinte könnyebbnek látszott, később azonban komplikációk merültek fel és Bauer több hetes kórházi gyógykezelésére szorult. Végül mégis felgyógyult, de fejsérülése most újra kiújult. A seb elgennyesedett és Bauer vérmérgezés következtében meghalt. Az államügyészség elrendelte a holttest felboncolását és a vizsgálat megindítását.

— Lábát törte egy petroverádi kőműves. Petrovgrádról jelentik: Zahariás György 45 éves petroverádi kőműves, aki Merschbacher János építőmester alkalmazásában állott leesett az állványról és bal lábát törte.

— Negyven délbánáti román egyesület engedélyezt a belügyminisztérium. Vrsacról jelentik: A belügyminisztérium a napokban jóváhagyta negyven román kulturális egyesület alapszabályait. Azonkívül megengedték, hogy hatvan román állampolgárságu román tanító Jugoszláviába jöjjen és a délbánáti román iskolákban tanítsanak.

— Szüleiére támadt és önmagát szurta meg egy szuboticei napszámos. Vidákovics József szuboticei napszámos kedden este részegen ment haza szüleihez Paja Kujundzics uccai házába és szóváltásba elegedett édesanyjával, aki korholta züllött életmódja miatt. A részeg legény biciklit ragadott és szüleiére támadt, dulakodás közben azonban önmagát sebesítette meg a késsel. A rendőrség letartóztatta Vidákovicsot.

— Felboncolták a szuboticei szurkálás áldozatának holttestét. A szuboticei törvényszéki bizottság kedden délután felboncolta Koltin Mihály elektroszandrovói legény holttestét. Koltint, mint jelentették, Szvircevev Ilja földműves kocsmái verekedés miatt megátadta és késsel megszurta, de a sérülés egyáltalán nem látszott súlyosnak, úgyhogy a fiatalember másnap már el is hagyta a kórházat. Halála a déli korzón váratlanul következett be. A boncolás megállapította, hogy Koltin sérülése kívülről bekezdett, de a szurás a mellhártyáját érte és a sétálgatás okozta megerőltetéstől megrepedt a megsérült mellhártya. Szvircevet a rendőrség a bíróság fogházába szállította.

— **CSANTAVIRI HIREK.** Az iparosok és tanoncok munkakönyv becsereleése megkezdődött, a munkakönyveket december 31-ig lehet becserelelni. — A Piros-fehér teniszkлуб vasárnap pöttyös-bálat rendez, a rendezőség kéri a bálon résztvenni szándékozó hölgyeket, hogy lehetőleg pöttyös ruhában, a férfiak ugyanilyen nyakkendőben jelenjenek meg. — Juhász Vilmos és Rapcsány Péter munkások a Patócs-vendéglőben rendezett vasárnapi mulatságon összeverekedtek s mindketten megsérültek. A rendőrség megindította az eljárást. — A strandfürdőben vasárnap este jólsikerült disznótoros vacsora volt. — Az elmúlt héten a községben 6 születés, 5 haláleset és 1 házasságkötés történt. — Sirkovics Ferencné Veréb Anna 79 éves korában elhunyt. Az elhunyt 62 éven át élt ideális házasságot férjével. Temetése vasárnap volt nagy részvét mellett.

— **BÁCSKOGRADISTEI HIREK.** A Hitelszövetkezet keretében szőlészeti és borászati osztály alakult. Elnöke Ujvári József kereskedő, könyvelője Czirják János nyug. tanító. A vezetőség 6 igazgatósági és 2 felügyelőbizottsági tagból áll. Tag lehet 100 dináros üzletrész befizetésével minden szőlőtulajdonos gazda, akinek a Tiszahát hegyközség területén szőlője vagy gyümölcsöse van. — Az ujonnan alakult gabonaszövetkezet a Dókiés Zsárkó házában megkezdte működését. — Koncz Ferenc napszámos ittas állapotban Borbás Istvánné Bellányi Margitot löccsel úgy fejjesvitotta hogy az asszony véresen esett össze. Borbásné orvos vette kezelésbe. Koncz ellen pedig eljárás indult. — Róza Mátyás gazdálkodó a rébte indult takarmányért Utközben a Sovolvánszki-féle kocsmába betért egy pohár borra. A kocsmában tartózkodó Szekulics Dusán belekötött Rózsa és csúnyán összeverte. Végül is a kocsmáros lépett közbe és mentette meg a további bántalmazástól. Róza a bíróságnál feljelentette támadóját. — A vasárnapi országos vásár közepes forgalom mellett mérsékelt sikerült. Sem a kirakók, sem az állatvásár nem volt valami élénk s a közönség már a déli órákban oszladni kezdett. Gazdát cserélt 6 ló, 15 tehén, 50 disznó, 6 borjú, 4 csikó, 5 üsző, 6 birka és 2 csodór. A szokásos vásári verekedés ezúttal sem maradt el s így a vásárnak még a bíróság előtt is lesz folytatása.

— **Verekedés Lokon.** Lokról jelentik: Buczko István vendéglőjében kedd este biliárdozás közben összeverekedett Vászics Tomo és Mitrovics Szevén s úgy összeverték egymást, hogy orvosi segítségben kellett őket részesíteni. Az eljárás megindult ellenük. — Nem sokkal később Deák Pál csárdájában is verekedés történt. A csárdában nagy mulatozást rendezett Mantovics Milos titeli, valamint a helybéli kéményseprő, később fogadásból célbalöttek. Valamért verekedésre került közöttük a sor, amelynek hevében Mantovicsot megszurta. A sérültet orvosi segélyben részesítették, a rendőrség eljárást indított.

— **Születés, házasság, halál Petrovgrádon.** Az elmúlt héten hét leány és három fiúgyermek születését jelentették be a petroverádi anyakönyvi hivatalban. Házasságot kötöttek: Kószó József és Rácz Mária, Várady László és Wirsching Emma, Szabó Albert és Behring Erzsébet, Avramov Dusán és Butor Irén. Meghaltak: Kucskov Petár 79 éves, Radu Bogdán 3. Szaszajkovic Borislav 31, Miok Petár 44 éves, Glavas Zsivko 14 napos, Szelgrád Katalin 87 éves, Zeller József György 11 hónapos, Hoffmann Mária 77 éves, Milin Marina 63 éves, Jovanov Mirjana 4 napos, Perc Milenko 36 éves korában.

— **Telefon helyett galamb.** Az angol légvédelmi hatóságok azzal a tervvel foglalkoznak, hogy háború esetén, ha egyes helyeken a telefon felmondja a szolgálatot, postagalambszolgálatokat rendszeresítsenek.

— **Magyar képviselők és közgazdasági szakértők körutja Jugoszláviában.** A budapesti Magyar Külügyi Társaság 12 főnyi csoportja szeptember második hetében Beogradba érkezik. A parlamenti képviselők és közgazdasági szakértőkből álló csoport tovább utazik Szófiába, Sztambulba, majd jugoszláv hajón Dubrovnikba, onnan vonaton Sarajevóba, majd Zágrebba. A magyar képviselők és közgazdászok látogatását jugoszláv közgazdasági körök érdeklődéssel várják.

— **Kitört a veszettség egy 12 éves fiún.** Petrovgrádról jelentik: Ko'arov Veszelin 12 éves vranjevói fiút néhány napal ezelőtt megharapta egy kóbor kutya. A fiu a harapásról nem szólt otthon, szülei nem is tudtak róla. A kutya veszett volt és hétfőn hirtelen kitört a veszettség Kolarov Veszelinen. Beszállították a petroverádi kórházba, segíteni azonban nem lehetett rajta és keserves kínok között kiszenvedett.

— **Külügyminisztérium mint vádlott.** Az amerikai szövetségi esküdtészek hivatalos formában feljelentést tett a francia külügyminisztérium ellen csempészés címén. A vád szerint a külügyminisztérium »eltúrte«, hogy egyes diplomáciai futárok a diplomáciai poggyászában 12.000 méter hangosfilmeket visznek be illegálisan az Egyesült Államokba. Az esküdtészek a feljelentést hivatalosan eljuttatta Cordell Hull külügyi államtitkárhoz, hogy tegye meg a szükséges lépéseket, amennyiben jónak látja.

— **ISMÉT NOVISZÁDRA MOSOLY-GOTT A SZERENCSE!** Az állami osztályosjáték most folyó főhúzásán már harmadszor Noviszádon vásárolt sorsjegy nyerte a 200.000 dináros főnyereményt. Mind a három sorsjegyet a noviszádi főelárusító »BRISTOL«, Zselyeznicska u. 27. adta el. Tegnap is kifizette a főelárusító a 73296 számú sorsjegy tulajdonosnőjének, egy szegény tisztviselőnek a 200.000 dináros nyereményt. Kiszéleje meg Ön is szerencsésjé válunk és vegyen egy sorsjegyet a most folyó főhúzásra, amely még szeptember 9-ig tart.

— **Ha nem sikerült a kis és nagy érettségi, úgy alaposan fel kell készülni a második alkalomra.** Forduljon a Pedagógiai Intézethez. Novi Sad, Generala Vasića 4. Telefon 30-42.

— **KRÁLYEVBREGI HIREK.** A králevbrégi templomépítő bizottság abból az alkalomból, hogy a templomépítés munkálatai már a toronyig haladtak, ülést tartott, amelyen az ács munkát Sefesik Istvánnak, a cserepezési munkát Vukmanov Pálnak, a bádogosmunkát pedig Horváth Dezsőnek adták. A jelek szerint még a rossz idők beállta előtt elkészül a králevbrégi templom és rövidesen már saját templomukban adhatnak hálát a Mindenhatónak Králevbrég katólikusai. — A Gazdakör kebelében akció indult Önkéntes Tüzoltó Testület megalakítására. Felkérték Hosszu Aurél horgosi nyugalmazott igazgató-tanítót, az ottani ÖTT elnököt, hogy szolgáljon a szükséges utasításokkal. — Vasárnap éjjel két verekedés is történt Králevbrégen. A Szabó-vendéglőben Turu Lukács, Cerna Sándor és Ördög Pál gazdálkodókat megtámadták Kovács József, Sándor és Mihály, valamint Nyári Mihály gazdalegények és kiverték őket a kocsmából. Az izgága legények ellen megindult az eljárás. — Nem sokkal később Dábics Mihály napszámos ittas állapotban bezörgött haragosa, Kancsár András házának ablakán és hívta jöjjön ki, mert meg akarja verni. Kancsár ki is ment és alaposan felképezte a rosszsándéku éjjeli vendéget. Dábics ezután elment a legközelebbi kocsmába és ott, mint aki jól végezte dolgát, folytatta az ivást.

Uj rőfös üzlet!

Gyönyörű árú dús választékban
Szoiid árak! Figyelmes kiszolgálás!
Barth Ferenc NOVISZAD
Kr. Petra I. 7 (Főter)

— **Egy meggyilkolt misszionárius kislánya Amerikába érkezett.** Vancouverből írják: Az »Empress of Japan« fedélzetén Kinából ideérkezett az öt-éves Helen Priscilla Stam, hogy innen Princetonban lakó nagyszüleihez utazzék. A kislány a kínai Anwei tartományban lévő Wuhu városban született, ahol szülei misszionáriusok voltak. 1934 decemberében kínai vörös csapatok támadták meg ezt a várost, szüleit elfogták és kivégezték. Az alig három hónapos gyermeknek egy martalóc kínai ki akarta csavarni a nyakát, de egy elfogott kínai addig könyörgött a kisgyermek életéért, míg a vörös martalócok parancsnoka a gyermek helyett a kínai foglyot végeztette ki. Az árvánmaradt csecsemőt egy keresztény kínai család vette pártfogásba és nevelte fel mostanáig. A sanghaji főkonzulátus utján kinyomozták a gyermek nagyszüleit s mikor azok odanyilatkoztak, hogy szívesen vállalkják a kislány felnevelését, a kínai házaspár hajóra tette a kisgyermeket és a hajó parancsnokának gondozására bízva, hazaküldték Amerikában lakó nagyszüleihez.

— **M. K. Lepedat Szubotica,** cégnél vásárolt osztályosjegyek közül az augusztus 22-iki húzáson a következő számokat húzták ki: Din. 24.000 — 38826. Din. 10.000 — 30756. Din. 5000 — 74363. Din. 4000 — 20408, 26578, 43307, 46777. Din. 1000 — 2613, 4199, 7047, 81, 10408, 26, 12865, 13404. 12. 14531, 40, 15521, 22, 76, 97, 18065, 22410, 23, 98, 22908, 26501, 33, 34, 52, 27481, 27608, 30787, 31597, 35576, 37784, 39966, 42218, 48, 45761, 48933, 49311, 15, 21, 32, 43, 50268, 77, 50428, 52333, 59445, 59929, 61140, 61302, 9, 30, 62132, 42, 65528, 69043, 87, 70617, 73949, 73, 78461, 83, 79253, 84272, 86531, 77, 84, 96, 92509, 97634, 40, 98544.

— **Moszkva »köztisztasága...«** A moszkvai »Izvestija« egyik legutóbbi számában igen érdekes beszámoló közöl a »Szovjet-paradicsom« fővárosában uralkodó köztisztasági állapotokról. »Az egészségügyi és tisztogatási szervezetek hibájából — írja az »Izvestija« — a moszkvai házak udvarai és terei a legelhanyagoltabbak. A város közepén fekvő hatalmas udvar az »Arbak«, amelyet mintegy huszonöt épület vesz körül, óriási szemétdombhoz hasonlít. Jellemző, hogy ezen a téren van a moszkvai városi szovjet Egészségügyi Hivatala, valamint a 79-es számú iskola és a 42-es számú óvoda. Ennek ellenére mindenütt hulladékot, piszkot, szemetet, ócskavasat és egyéb maradványokat látni. Az iskolaépületet három oldalról szemétdöbrök veszik körül. A Kaugajer-ucca 26-os házában — a Szovjet-Orosz Tudományos Akadémia tözsomszedságában — méteres hamuhegyek tornyosulnak. Gyakran megesik az is, hogy a szemetet az ételhulladékokat a házak első, úgynevezett »diszudvarából« hátrasöprik a belső udvarra, ahol aztán otthagyják. Az »Izvestija« ezután rátér Moszkva világitási problémáira. Leírja, hogy ámbár minden évben tetemes összegeket költenek a gázvezetékek kiépítésére és javítására, a világitás egyáltalán nem javult. 1938-ban például az új gázvezetékek kiépítésére vonatkozó tervnek alig a felét valósították meg s így a lakosság kereken 10 millió köbméter világitógázzal kevesebbet kapott az előirányozottnál... Ezekért a tarthatatlan állapotokért a szovjetlap természetesen »a nép ellenségeit« és a »szabotálókát« teszi felelőssé.

— **Gyalog a világ körül.** Két 20 éves fiatalember Tallinból világrövidültra indult. A fiatalemberek az utat gyalog akarják megtenni és 1941-re tervezik megérkezésüket Stockholm-ba.

Szenfeleky Kornél emléke

Jugoszlávia magyarsága, mint minden esztendőben, az idén is, mély megilletődéssel rója le Szentfeleky Kornél sirjánál soha el nem hervadó érdemeiért, háláját. Az idén is megható ünneppé magasztosult Szívácson augusztus huszoneketedikének napja. Valahogyan az az érzés lesz urrá rajtunk, amikor Szívácson vagyunk, mintha Szentfeleky Kornél halk lépteivel most is körülöttünk volna. Mert nemcsak minden olyan még Szívácson, mint amikor még hozzá kijártunk, hanem a gyászmisét az ő lelkiatyja, Plank Ferenc, a kiváló ember és nagy szeretetnek örvendő plébános celebrálja. Az istentiszteleten résztvevők mindegyike a halott barátai, jóakarói és azok az íróársai, akik már életében az ő szellemének harcosai és hirdetői voltak.

Ennek a csendes, de annál mélyebb ünneppé, amely valóságban hitvallás számba megy, már megvan a maga rendje. Az idén is, mise után, a megjelentek valamenynyien kivonultak Szentfeleky sirjához, ahol dr. Draskóczy Ede könyvektől elfuló hangon, mélyen átértett beszéddel emlékezett meg az elhunyt jelentőségéről és hatásáról, ami az idők folyamán mindegyre jobban érezhető.

Szentfeleky emlékének hódolatára megjelent a magyar társadalom reprezentánsai részéről dr. Deák Leo, íróársai közül Cziráky Imre, Kristály István, Heinz Vilmos, Herczeg János, dr. Kehlmann Dezső, Andree Dezső és Kende Ferenc. A sziváci Magyar Közművelődési Egyesületet Skorutyák Károly képviselte.

A kegyeletes megemlékezés után a Szívácson tartózkodó vendégek Plank Ferenc plébánost keresték fel és hosszabb ideig élvezték kedves vendégszeretetét.

— **Dr. Fenyő Győző** újból rendel, Noviszád, Zselyeznicska 13.

— **Petrovoszelói hírek.** Vasárnap 27-én vásár lesz a községben, vásármentes helyről mindenféle állat felhajtható. — Az Ipartestület az Iparkamara leirata értelmében a jegyzőt és a testület szolgáját összerírás végett elküldi minden iparoshoz, hogy a nyugdíjbiztosításhoz szükséges pontos adatokat feljegyvezék. A választmány — a testület épületének a kibővítéséhez szükséges anyagokra pénzt utalt ki, s így rövidesen megkezdhetik a kibővítés munkálatait. Kéri a választmány ezután is azokat, akik kötelező ígéretet tettek, hogy támogatják anyagilag az átépítést, adják át nyugta ellenében segélyüket a pénzbeszedőnek. — Az Iparos Hitelegylet vezetősége kéri azokat, akik részjegyet írtak, hogy a második részletet szolgáltatassák be a pénztárba. — Az állattenyésztő szövetkezet igazgatósága gyűlést tartott, amelyen a falkákat, amelyeket Noviszádon szereztek be, kiadta Mester Imrénnek. A legrövidebb időn belül fajmencet kapnak a beográdi főszövetkezet útján. — Megkezdtek a kövérsertések vásárlását — a prima sertések kilogrammjáért 9 dinárt fizetnek. — Végül az igazgatóság tudomásul vette a titkári jelentést, amely szerint a jószágállomány az állatorvos beoltotta.

Hölgyek figyelem!

Mit nem szabad tenni egy jólnevelt urhölgynek? Mr. David Niven, a híres angol filmszínész, Hollywood egyik legirigyletebb aglegénye, oktatja ki erről a hölgyvilágot. Ami őt illeti, nem hívna meg másodsor társaságába egy hölgyet, aki áthágja a jóízű szabta tilalmakat. Illemkódexe szerint egy jólnevelt urhölgy nem kérhet meg egy urat arra, hogy menjen vele »shoppingolni« (bevásárolni). Egy komoly, dolgozó férfi nem pazarolhatja ilyesmire az idejét. Nem szabad megkérni a férfit arra, hogy segítsen a hölgy csomagjait hazavinni. Nem kérheti meg arra sem, hogy legszemélyesebb tárgyait, puderesdobozát, erszényét, ruzsát, tükrét, zsebkendőjét a férfi zsebében cipelje. Gyűlöli azt a nőt, aki állandóan cigarettát kér tőle. Nem áll szóba azzal, aki nyilvános helyen kirakja a puderesdobozát és szépíti magát. Látszólag kicsiség ezek — mondja Mr. Niven —, de azért mégis nagyon nehéz találni olyan jólnevelt hölgyet, aki ezeket a szabályokat szigorúan meg is tartja.

— **Heger Vilko**, a jugoszláviai kopaszok szélhámosa Beográdba jön... Az Interkozma ismeretes hajnövesztési botrányával kapcsolatban most újabb érdekes fordulat történt. Heger Vilko, a Párisban élő szélhámos, volt zagrebi kereskedő levelet írt a beográdi lapok szerkesztőségének és bejelentte, hogy repülőgépen a közeli napokban Beográdba érkezik és tisztázza magát. Nem bánja — írja — ha a repülőgépből egyenesen fogházba viszik, de a feleségét ki akarja menteni a vizsgálati fogságból.

Világmarkás autó-rádiók

garancia mellett kaphatók:
GELB, villamosági vállalat,
Noviszád, Kralya Petra II. ul. 23

— **Üzlettársai pénzével eltűnt egy mitrovicai gabonakereskedő.** Szremskamitrovicán nagy szenzációt keltett az, hogy Sturm Gusztáv ismert gabonakereskedő nyomtalanul eltűnt. A kereskedő üzlettársaitól különböző bevásárlásokra nagyobb pénzeszegeket vett fel, majd autóján Rumárá ment és onnan ismeretlen helyre távozott. A károsultak feljelentésére eljárás indult.

— **A szenvedő, beteg nőt a természetes »FERENC JÓZSEF«** keszürviz könnyű, lágy belkiürüléshez segíti Reg. S. br. 15485/35. 1592

— **Kanizsai hírek.** Kanizsán vasárnap, augusztus 27-én országos vásárt tartanak. — Kanizsa környékén juh-himlő lépett fel és ezért a báni hivatal elrendelte a juhek beoltását. — Az Ipartestület vezetősége felhívta az iparosokat, hogy a nyugdíjbiztosításra vonatkozó adatokat jelentsék be az Ipartestületnek.

— **Szaló Nettel** noviszádi szücsés szörmeárkereskedés tisztelettel értesíti m. t. vevőit, hogy üzletét áthelyezte Noviszád, Kralya Petra II. 4 (Futaki ut) alá.

— **Beiratások a kulai polgári iskolába.** A kulai polgári iskolában a pótvizsgákat augusztus 31-én tartják meg. A beiratásokat az első osztály részére szeptember elsején, második osztály szeptember 2-án, harmadik és negyedik osztály részére pedig szeptember 4-én és 5-én tartják meg. Beiratási díj minden tanuló után 52 dinár.

— **Halálozás.** Mólról jelentik: Halász Mihály 72 éves takarékpénztári tisztviselő hosszú szenvedés után elhunyt. Temetésén teljes számban megjelent Mól előkelősége és több bucsuztatót mondtak. Halász Mihály 35 éven át volt a moli takarékpénztár pénztárosa, halálával a takarékot nagy veszteség érte.

— **Üde lehelet, kellemes szájíz.** A legolcsóbb és legjobb szájvíz és garatöblítő 3 csepp **Növényharmat** egy pohár vízben. Üdit, frissít, fertőtleníti s megóvja a fogakat a romlástól. Egy üveg ára 12 dinár s hónapokig elegendő. Eredeti zöld csomagolásban mindenütt kapható.

— **Danzig — a magyar történelmében.** A nemzetközi politikai élet hullámai Danzig körül csoportosulnak. Danzigon áll vagy bukik talán az egész világ békéje. Bár naponként sűrűn bukkann elénk az újságok hasábjairól Danzig neve, mégis kevesen vannak, akik tudnak arról, hogy milyen sok magyar vonatkozása van Danzignak. Erről az érdekes multtról közöl színes cikket az »Ifjuság« most megjelent augusztusi száma. Sz. Szigethy Vilmos ismerteti Móra Ferenc életét és most felállított szobrát, Csuka Zoltán beszámol a gödöllői cserkészlány világtáborozásról, Jancsó Lázárné a magyar lányokról ir a magyar lányoknak, Kállay Péter a szegedi szabadtéri játékokat mutatja be. Érdekes írás szól Bleriot 1909-es Csatorna repüléséről és az angol világbirodalomról. Radványi Kálmán folytatja cikksorozatát a Nyugat országain keresztül. Sok más érdekes cikk, elbeszélés, vers, kép stb. tartja a lapot, melynek egész évi előfizetési díja 10 dinár. Ingyenes mutatványszámot szívesen küld a kiadóhivatal: Petrovgrad, dr. Tirs ulica 3.

— **FÜRDŐRUHÁK, fürdőkabátok** mélyen leszállított áron kerülnek kiadásra Fischer J. és Fia cégnél Noviszádon, Trg Oslobodjenja 2.

— **MOLI HÍREK.** A Katolikus Olvasókör megismételt kabare-estje minden tekintetben kitűnően sikerült. A tiszta bevétel 4000 dinárra becsülük, e pénzből könyvbevásárlásokat eszközölnek. — Varga Lajos vendéglős tánctermében vasárnap, augusztus 27-én szüreti mulatságot rendez Mól fiatal-sága.

— **Orvosi recept** szerint legjobb szemüveg legolcsóbb árban Noviszádon **Benedek** diplomás optikusnál kapható.

A ROHCSI (ROGASKA) ÁSVÁNYVIZ GYÓGYHATÁSA

Gyomor és bélkatarisznál elsősorban a Styria forrás vizét használják legsikeresebben. Ez a forrásvíz feloldja a nyálkát és a gyomort és belek működését serkenti. Gyógykezelés céljából naponta három-négy pohár 100 g. melegített Styria forrásvizet kell kortyonként meginni.

— **Beiratások és javító vizsgák a szombori középiskolákban.** A szombori állami reál gimnáziumban a javító osztályvizsgák augusztus 25-től augusztus 29-ig lesznek és pedig: a kis érettségi szóbeli vizsgája augusztus 25-én, a nagyérettségi írásbeli javító vizsgája augusztus 26-án, a szóbeli augusztus 28-án lesz. A javító osztályvizsgák sorrendje a következő: augusztus 25-én a V., VI. és VII. osztály; augusztus 26-án az I. osztály; augusztus 28-án a II. osztály; augusztus 29-én a III. osztály. A beiratás szeptember 1-től 5-ig tart a következő sorrendben: szeptember 1-én iratkoznak a VI., VII. és VIII. osztályok tanulói; szeptember 2-án a IV. és V. osztály; szeptember 3-án a II. és III. osztály; szeptember 4-én és 5-én pedig az I. osztály tanulói. A beiratáshoz minden tanuló tartozik elhozni a sajátkezüleg és a szülő vagy gyám által aláírt bejelentést (prijava) 50 dináros okmánybélyeggel ellátva, az előző évi végbizonyítványt és az adóbizonylatot. Az I. osztályosok a IV. elemi végbizonyítványt arról, hogy a felvételt letették, a keresztlevelet és az iskolai orvosi igazolványt. Az V. és VII. osztályosok kötelesek a keresztlevelet is mellékelni az iratokhoz. A szombori állami kereskedelmi akadémián a javító vizsgák augusztus 24-től 31-ig lesznek. Az iratkozás szeptember 1-től szeptember 3-ig lesz. Az iratkozáshoz a prijava (50 din. okmánybélyeggel) és az előző évi végbizonyítvány, valamint az adóbizonylat szükséges, míg az I. osztályosoknak és a más intézetekből átlépett tanulóknak keresztlevelt is kell. A szombori tanítóképzőben a javítóvizsgák augusztus 25-én és 26-án lesznek. Az I. osztályosok orvosi vizsgálata augusztus 29-én lesz. Augusztus 30-án felvételi vizsga énekből. A polgári iskolát végzett tanulók felvételt tesznek és pedig augusztus 31-én a szerb írásbeli, szeptember 1-én a szerb szóbeli és szeptember 2-án a matematika felvételi vizsgái lesznek. A beiratkozások szeptember 4-én és 5-én lesznek és pedig a III., IV. és V. osztályosok iratkoznak. Az iratkozáshoz az 50 din. előlátott prijava, a végbizonyítvány és az adóbizonylat szükséges. A polgári leány és fiú iskolában az iratkozás szeptember 1-től 3-ig lesz. Az iratkozáshoz az 5 dinárral ellátott prijava, az előző évi végbizonyítvány és az adóbizonylat kell, míg az I. osztályosok a keresztlevelet is csatolják.

★ **A bosszantó legyek.** Az állandó meleg időjárás következtében valóságos légyözönés van, különösen most a gyümölcsidényben. Sok ember nem is gondol rá, milyen csunya és veszedelmes állat a légy. A patkányok a földalatti, a legyek pedig a földfeletti fertőzések és betegségek hordozói. Sok nő, aki a tisztaság tekintetében szinte tulzott, nem talál abban semmit, ha a legyek a tejben uszva lemosás magukról a tisztátalan helyeken felszedett szemetet és bacillusokat. Ezért: halál a legyekre! Már évtizedek óta a legsikeresebb szer a legyek ellen az »AEROXON«, a világ legjobb légyfogója. Ezért ezt a légyfogót gyakran hamisítják is. Kereskedőjénél mindig kimondottan kérje csak az »AEROXON« vagy ennek testvérmárkáját, a »MEDOS« légyfogót. 5512

SZINHÁZ-FILM

A temerini Önkéntes Tűzoltó Testület házszentelési ünnepsége

A temerini Önkéntes Tűzoltó Testület 1939 augusztus 27-én, vasárnap tartja új otthonának felszentelési ünnepélyét tűzoltóversennyel egybekötve.

Az ünnepély sorrendje: **Augusztus 26-án, szombaton:** A vendégek fogadása és elszállásolása. Este 8 órakor gyülekezés a tűzoltó otthonban. Este 8 óra 30 perckor fáklyásmenet a községen keresztül majd 9 órakor ismerkedési est a tűzoltózenekar hangversenye mellett. **Augusztus 27-én, vasárnap:** Reggel 4 óra 30 perckor zenés ébresztő. Vendégek fogadása az állomáson s azok elszállásolása. 7 órakor gyülekezés a tűzoltó Otthonban, felvonulás a templomba ünnepi szentmisére. Utána az Ott-

hon felszentelésének ünnepsége, majd diszközgyűlés. A diszközgyűlés után díszfelvonulás a vendégek, a vezetőség és a bizottságok előtt. Fél egykor ünnepi társas ebéd. Délután 2 órakor a tűzoltócsapatok kivonulása a TSK pályára, ahol a tűzoltóversenyeket tartják. A verseny áll: kocsis és mozdonyfecske, iskola és gyorszerelésből az 1914. évi gyakorlati szabályzat szerint. Eddig 19 szerleget ajándékoztak a verseny győztesei-nek díjazásaira. Benevezett eddig 24 tűzoltóegyesület. Este fél kilenc órai kezdettel szabadtéri előadás lesz a TSK pályán, szinrekerül a Legénybucsu című operett három felvonásban. Az operettben Temerini műkedvelőinek legjobbjai szerepelnek.

A noviszádi telepi kör vasárnap kerti ünnepélyt rendez

A noviszádi telepi Olvasó- és Gazdakör múlt szombatra tervezett kerti ünnepélye — mint ismeretes — a rossz idő miatt elmaradt. Az egyesület az elmaradt műsort

vasárnap, augusztus 27-én este mutatja be kerthelyiségében.

A műsoron három egyfelvonásos (köztük Herczeg Ferenc »Két ember a bányában« című drámája), ének-számok, szavalatok és Mihály bácsi jelenet szerepel. Előadás után tánc lesz.

A moravicai egyetemi ifjuság kabaréja. A sztaramoravicai egyetemi ifjak és néhány lelkes műkedvelő szombaton a Polgári Kaszinó nagy színháztermében gazdag műsorral kabaré előadást rendez. A megnyitót és üdvözlő beszédet ifj. Dévay Lajos tartja, majd szavaló kórus előadja Ady Endre »Tavaszi« című versét. Molnár Sándor monologot ad elő »Féltékenység« címmel. Buzás János több magyar nótát énekel. Dévay László Ady »Itthon« című versét szavalja el. Hubay »Csárdajelenet« és »A cremonai hegedűs« hegedűszólóját Fekete György adja elő, zongorán kíséri Bordás Lajos. Utána Dévay László Gyóni Géza »Csak egy éjszakára« című drámai versét szavalja el, majd végezetül Buzás János ismét magyar nótákat énekel. A szavaló kórus tagjai: Kiss Rózsika, Lebovics Katóka, Butor Juliska, Dévay Lajos ifj., Dévay László, Bordás Lajos, Molnár Sándor, Varjas Lajos, Tóth István, Buzás János, Solya Gábor, Bogárdi Sándor és Kiss Antal. Az egyes jelenetek szereplői: Tóth István, Kiss Rózsika, Lebovics Katóka, Varjas Sándor, Solya Gábor, Dévay László és Kiss Antal. Az előadást Dévay Lajos és Molnár Sándor rendezik igen nagy hozzáértéssel. A nagysikerűnek ígérkező előadás tiszta jövedelmét az egyetemi magyar ifjuság diákmenzájának javára fordítják. A nívós, ígérkező előadás iránt igen nagy érdeklődés nyilvánul meg nemcsak Moravicán, hanem a környéken is. Jegyek előre válthatók Csákváry Ferenc üzletében.

Jegyelővétel a noviszádi külső Katolikus Olvasókörben tartandó szerzői estre. Ismeretes, hogy a noviszádi külső Katolikus Olvasókör szombaton, augusztus 26-án este saját otthonában nagyszabású szerzői estet rendez, amely iránt Noviszádon általános érdeklődés nyilvánul meg. Az előadásra jegyek elővételben már kaphatók az Ábrahám-féle könyvkereskedésben és a Dániel-féle hentesüzletben.

Dr. Macsek és Herceg Rudolf kiadta Radics Antun összegyűjtött műveit. A horvát Szeljacska Szloga keretében dr. Macsek Vlatko és Herceg Rudolf kiadta Radics Antun összes műveit. Radics Antun a horvát parasztság legkiválóbb eszmei utmutatója volt, műveit ma is a parasztpárt evangéliumaként terjesztik. A sorozat tizenkilenc kötetből áll, ára előfizetésben 600 dinár, részletre 795 dinár. Megrendelhető Zagreb, Marulicsev trg 12 szám alatt.

Műkedvelő előadás Vujicsevón. Petrovgrádról jelentik: A petrovgrádi Magyar Közművelődési Egyesület rendezőbizottságának műkedvelői Kovács Pál rendezésében nagy sikerrel mutatták be Vujicsevón (Tordán) az »Érik a buzakalász« című háromfelvonásos operettet.

A NŐKNEK SZÉPSÉGÜK ÉRDEKÉBEN A HÉT EGYIK NAPJÁN NAPNYUGTAKOR KELL LEFEKÜDNIÖK

Am a mi nőinknél e recept így néz ki

Hétfőn este egy bridzs partit kell szervezni

Kedden vendéglátás, a rend követeli És ezt szerda este a rómi követi Csütörtökön este viszont van a mozi Péntek este muszáj halpaprikázni Szombaton este meg jól jön ám egy kis tánc

S vasárnap éjjel már kettőkor a finánc

Zárórát kiabál s így véget kell vetni A cigányozásnak, de ezen nevetni Kell csak és örülni, nem könnyet ejteni

Illik az új hetet pihenten kezdeni.

SANYARU VENDEL

SPORT

Kapunyitás a ligában és a horvát ligában

— Mi lesz vasárnap? —

A nyári szünet elmúltával hétről-hétre több futballmérkőzés jelzi, hogy közeledik az őszi évad, amelyben a futball hamarosan háttérbe szorít minden más sportágat.

A ligában és a horvát ligában vasárnap bonyolítják le az 1939/40. évi bajnokság első fordulóját. A ligában egyelőre csak egy mérkőzés lesz, még pedig Beogradban a Jedinstvo és a szarajevói Szlávia csapatai között, Podupski vezetésével. Ezzel szemben a horvát ligában 4 mérkőzés lesz a következő párosításban: Szarajevóban SzaSK—varazdini Szlávia, Szplitben Szpliti SK—zagrebi HASK, Zagrebben Konkordia—osizijeki Szlávia és Szubotican Bácska—szpliti Hajduk. Ezen a mérkőzésen alighanem játszani fognak már a Bácska új szerzeményei: Barna kapus (volt Zrinyszki), Balázs II és Dömötör (volt SzAND).

A noviszádi alszövetség műsora még nem alakult ki. Bizonyos csak annyi, hogy a Vojvodina a nisi Zseleznicvár

csapatát látja vendégül a Karagyorgye pályán, a NAK pedig — mint már jelentettük — Debelyácsára megy, ahol a jabukai Jugoszlávia lesz az ellenfele. A NAK vendégcsereplését a debelyácsai Spárta rendezzi.

Elénk lesz a nemzetközi futballfront is, amelyen három válogatott mérkőzés szerepel. A jugoszláv válogatott, mint ismeretes, Prágában a cseh-morva válogatottal, a magyar csapat pedig Varsóban a lengyel válogatottal mérkőzik; a harmadik mérkőzés Pozsonyban lesz Szlovákia és Németország csapatai között. Erre a mérkőzésre, amely első a futball történetében, a két válogatott így áll fel:

Szlovákia: Reimann — Derkics, Koszika — Kovács, dr. Chodak, Hudesz — Solczek, Ferenyi, Földes, Kaiser és Lukmár.

Németország: Jakob — Immig, Marischka —Laudon, Pekarek, Skoumal — Hofer, Reitermayer, Binder, Klingger és Gaertner.

Szeptember 1—10-ig Sztáribecsen rendezik az országos kuglibajnokságot

A rendezéssel megbízott becsei alszövetség felhívása az egyesületekhez

Megirtuk, hogy a kuglifőszövetség zagrebi közgyűlésén Szabó Mihály sztáribecsei alszövetségi főtitkár indítványára az országos bajnokságot Sztáribecsen rendezik meg szeptember 1—10-ig. A rendezéssel megbízott becsei alszövetség az alábbi felhívással fordult az ország kugli egyesületeihez:

»A főszövetség által kiadott ezévi országos kuglibajnokság tervezete értelmében — melyet illetékes alszövetségük utján az összes tag-egyesületek megkaptak — a bajnokság megrendezésével megbízott sztáribecsei alszövetség ezúton is meghívja az összes baráti egyesületeket erre az országos bajnokságra. A vendégek teljes kényelméről gondoskodunk, mindenkit igazi bácskai vendégszeretettel várunk.

A tervezet szerinti rendes benevezési idő (kizárólag a sztáribecsei kuglialszövetség címére — Kuglacski potsavez, Sztáribecsei) folyó hó 14-ig tart, a meghosszabbított határidő 27-ig. Későbbi benevezéseket már csak kivételesen fogadnak el, mivel a sorsolásra a benevezett egyesületeket külön is értesíteni kell. A benevezésben föltüntetendő, hogy mely csapatban, hány csapattal, párossal, illetve egyéni játékosal szándékozik a jelentkező egyesület szerepelni és hogy melyik napon szeptember 1-től 10-ig kb. hány órákor akar dobni, mivel a rendezőség a dobási időre bejelentett igényt föltétlenül méltányolja. Mivel a bajnokság tartamára 50%-os vasuti kedvezmény van adva, kéretnek a jelentkező egyesületek, hogy a közbeeső állami és vallási ünnepet is lehetőleg vegyék igénybe, mert habár Sztáribecsen elegendő pálya áll rendelkezésre, mégis kívánatos, hogy — különösen a zavartalan lebonyolítás és elhelyezés érdekében — ne legyen torlódás.

A benevezési díjak úgy a főszö-

vetség, mint a sztáribecsei alszövetség címére elküldhetők.

Tekintve, hogy ezideig különösen a távolabbi vidékekről, a zagrebi, szarajevói, szisaki és rumai alszövetségek területéről számos nevezés érkezett, remélhető, hogy a dunabánsági egyesületek rekord számában fognak jelentkezni, annál is inkább, mivel részükre az összeköttetés rendkívül kedvező és hogy a sztáribecsei egyesületek ugyszólván mindenegyes egyesülettel szoros kapcsolatot, barátságot tartanak fenn.

Ismeretes, hogy a szeptember 23—25-ig Nürnbergben megtartandó európai bajnokságra Jugoszlávia is benevezett. Mivel az egyedüli ugynevezett nemzetközi pálya Sztáribecsen van, a szövetségi kapitány az országos bajnokság keretén belül fogja összeállítani a Nürnbergben szereplő válogatott együttest. Ebben a tekintetben különösen dicsőretre méltó a rumai alszövetség eljárása, mely mind a nyolc tekintetbe jövő játékosát küldte el Sztáribecse-re az e hó 13-án megtartott értekezletre és az országos kapitány jelenlétében megtartott gyakorlatra, mely alkalommal az említett játékosok figyelemre méltó eredményt értek el. Epen ezért is szükséges, hogy a dunabánsági egyesületek elküldjék játékosait a nemzetközi pályán tartandó versenyre is, ahol föltétlenül jó eredményt fognak elérni, mivel köztudomású, hogy az itteni játékosok legnagyobb része nagy golyókkal dob.

Értesítjük az egyesületeket arról is, hogy a most lebonyolításra kerülő országos bajnokság föltételei ugyanazok, melyek voltak a tavaszi zagrebi országos bajnokságon, kibővítve a nemzetközi pályán tartandó versennyel, amely csak egyéni, 9 fősra történő egymásutáni 25—25 dobásból áll. A benevezési díjak szint-

tén változatlanok: csapat után 60 dinár, páros után 30 dinár és egyéni versenyre ugy a parkettás, mint a nemzetközi aszfalt pályán 15 dinár. A díjak ugyancsak azok, mint a tavaszi bajnokságon, tehát serlegek, figurák, plakettek, érmek és diploma.

A ZAGREBI GRAGYANSZKI NEM AD JÁTEKOST A VÁLOGATOTTBAN

Megírta a Reggeli Újság, hogy Simonovics Boskó szövetségi kapitány a prágai mérkőzésre több játékost szemelt ki a zagrebi Gragyanszki és a szpliti Hajdukból. Ezzel a tervvel kapcsolatban a purgerek vezetősége most ülést tartott s kimondta, hogy nem engedi meg játékosainak szereplését a válogatott csapatban. Erről a döntésről a Gragyanszki értesítette a Hrvatszka Sportszka Szloga és a szpliti Hajduk vezetését. A HSzS ma tart ülést ebben az ügyben s valószínűleg megerősíti a Gragyanszki határozatát. Eszerint a jugoszláv válogatott Prágában is kizárólag beográdi játékosokból fog állni, mint a múltban Olaszország és Anglia ellen.

Futball-eredmények

SZTARAKANIZSA: Mészárosok — Cipészek 6:2 (3:1), serlegmérkőzés, játékvezető: Losoncz. Góllövők: Bagi, Jurgics és Anton (Mészárosok) illetve Gordos és Valkai (Cipészek).

MOL: Szloga—Napred (Petrovszelo) 8:0 (3:0), barátságos.

B. PETROVÁC: Jedinstvo—Szlovácski 9:2 (3:1), barátságos. A szlovák népiünnepélyen rendezett mérkőzést a beográdi csapat ritkán látott szép játékkal nyerte, noha az első gólt a Szlovácski szerezte meg. — Az előmérkőzésen a Szlovácski B) csapata 9:1 arányban győzött a pivnicai Janosik ellen.

— Ah, Kellió! — álmélkodott Aspremont. — Nem akarom róla való ítéletét befolyásolni, grófnő, de nekem okom van rá, hogy kételkedjem jóindulatának őszinteségében. Hiszen a biboros belső embere.

— És azért mégis nagy szeretettel és sajnálkozással szolt önről, mert biztosra veszi, hogy ellenfelei mégis csak le fogják teríteni. »Ha meg tudna szólni, még megmenethetné az életét.« Ezt mondta, igen, tábornok ur s ez indított engem az ajánlatra, amelyet ön visszautasított.

Aspremont előtt most már világos lett minden. Ej, de ráér majd végiggondolni az egész cselszövényt, ha magában marad.

— S Bercsényi... — tette fel a kérdést a grófnő, — ő már veszélyen kívül van?

— Ah, ne féltse őt, grófnő, — mosolygott Aspremont, — ő, amilyen vakmerő ember, épolyan szerencsés is. A pokol tüzes fenekét is megjárta sértetlenül. Ezóta már bizonyosan utba van Bécs felé.

— Magam is megszakítom itteni vendégszolgálatomat, — szolt hirtelen elhatározással a grófnő, — s Bécsbe sietek, hogy üssem a vasat az ön ügye mellett. S aztán, — tette hozzá hirtelen gondolattal, — ez arra is jó lesz, hogy ön híreket kaphat az én révemben. Annának irandó leveleim talán nem fognak gyanut kelteni s ő majd valami uton-módon tudomására adja önnek üzeneteimet.

— Óh, de nagyszerű lesz! — tapsolt örömeiben a várparancsnok

MAGYAR SIKEREK BÉCSBEN

A Bécsben folyó főiskolai világbajnokság harmadik napja több magyar győzelmet hozott.

Kosárlabdában Magyarország 23:8 arányban győzött Peru ellen, Olaszország 56:32 arányban Bulgária ellen.

Törvívásban a hölgyvilágbajnokságot Horváth Kató veretlenül nyerte a német Mayer és Krausgrill ellen, a férfi világbajnokságot az olasz Chimenti szerezte meg a magyar Palócz és az olasz Nosti előtt.

100 m gyorsuszás világbajnokságát Abay-Nemes dr. nyerte meg 1 perc 01.5 mp-es idővel a német Schröder és az olasz Luciani előtt. A 200 m hölgy melluszás világbajnoka a német Pollár (második Szigeti-Varga Emőke), műugrásban a férfiak versenyében a német Walter, a hölgyek versenyében a német Daumenberg győzött.

Vízipólóban Olaszország szép játékkal 4:2 arányban győzött Németország ellen, játékvezető a magyar Rajki volt.

Teniszben Szilvássy Edit bejutott a női egyes döntőjébe, a Ferenczy dr.—Szilvássy pár pedig a vegyespáros döntőjébe.

ELKÉSZÜLT A TELI OLIMPIAI JÁTEKOK PLAKÁTJA

Neves művészek 25 terve között a német vezér választása Edwin Henel müncheni festőművész alkotására esett. Ennek alapján készítik el a garmisch-partenkircheni »V. téli olimpiai játékok 1940« plakátjait. Henel tervezetén a legszembetűnőbb két lobo: az olimpiai és a németbirodalmi zászló. A zászlópár Garmisch-Partenkirchen szimbólumán, egy égbenyuló alpesi csúcson a Bajor Alpok hegyvidéke fölött leng. A plakátot az V. téli olimpiai játékok propaganda-bizottsága megbízásából a »Reichsbahnzentrale für den Deutschen Reiseverkehr« (RDV) állítja elő. Ez a plakát hirdeti majd világszerte az V. téli olimpiát.

ASZTALI TENISZ

50 VERSENYZŐ INDULT A NOVSZÁDI KATOLIKUS OLVASÓKÖR PROPAGANDA-VERSENYÉN

SCHMIDT MARIKA, a női egyes győztese

Vasárnap kora délelőttől egész késő estig pattogott a kis kaucsuklabda a novszádi Külső Katolikus Olvasókör tágas udvarán. Lelkes fiatal játékosok küzdöttek igen szép verseny keretében. A versenyen körülbelül ötven versenyző indult ebből harminc szenior, tizenhat ifjúsági és hat női versenyző. Ezenkívül hat vegyes páros és tizenegy férfi páros. A verseny szép és változatos küzdelmek után a következő helyezésekkel ért véget:

Női egyes: 1. Schmidt MARIKA (Kat. Kör), 2. Peikert Maca (Daloskör), 3. Katvánszki Anica (Kat. Kör).

Férfi egyes: 1. Varga (ROK), 2. Klier (ROK), 3. Longáver (Daloskör).

Férfi páros: 1. Martinovics—Klier (Kat. Kör), 2. Varga—Longáver (Daloskör), 3. Novákov—Gombár (Kat. Kör).

Vegyes páros: 1. Schmidt M.—Martinovics (Kat. Kör), 2. Peikert M.—

Longáver (Daloskör), 3. Beck N.—Blahó (Kat. Kör).

Ifjúsági: 1. Reich (Makkabi), 2. Fridlender (Makkabi), 3. Alekszics (Kozmosz).

A versenyt nagyszámu közönség nézte végig.

Rövid sport hírek

A NAK összes játékosait kérem, hogy ma délután okvetlenül jelenjenek meg a pályán edzésre. — A kapitány.

A sibeniki Krka képviseli Jugoszláviát szeptember 1., 2. és 3-án, Amszterdamban, az evezős Európa-bajnokságon. A Krka a nyolcasban és valószínűleg a kormányos négyesben indul a következő csapattal: Jurisics, Grubisics, Denics, Begó, Maricsics, Friganovics, Do Bujas és Bocs. Csapatvezető: Toma Dominisz.

Az Újpest még mindig nem döntött afelől, ki lesz a távozó Gutmann Béla utóda. A legtöbb eséllyel Orth György, Avar Richárd és Jánosy Béla pályázik az edzői állásra.

A Ferencváros szeptember 3-án a bécsi Rapid vagy az Ausztria csapatával játszik barátságos mérkőzést az Üllői-uton.

Zágrebban szeptember 1., 2. és 3-án rendezik meg a jugoszláv-magyar női tenisz KK-mérkőzést. A jugoszláv csapat tagjai: Kovács Hella és Flórián Alice, a magyar csapatban alighanem Somogyi Klári és Körmöczy Zsuzsi vagy Szilvássy Edit játszik.

Von Cramm nagy sikerrel mutatkozott be Budapesten a magyar teniszbajnokságban. Cramm eddig két mérkőzést játszott s mindkettőt fölényesen, elegáns stílusban nyerte.

(239)

leánya. — Titkos levelezés a foggollyal! S ennek én leszek a közvetítője! Ezer örömmel, édes jó Krisztinám.

Egészen piros lett az arca az örömtől, hogy a várélet egyhangu unalmát ilyen titkos és izgató mulatsággal fűszerezheti majd.

A hölgyek visszavonultak s Aspremont gondolataiba mélyedt.

— Nem lehet véletlen az, hogy Karafa és Kellió egyszerre érkezett Spielbergbe, — állapította meg magában. — S mily összetalálkozás, hogy ő ébresztette a jó grófnőben azt a gondolatot, hogy rajtam már csak egy kötélfűző segíthet s hogy nyomban aztán a hölgyek engedelmet kaptak börtönöm felvirágzására! Ah, ah, nem csodálkoznám rajta, ha ma még magához a páterhez is lenne szerencsém. Kellió! Hiszen ő volt a biboros bizalmasa római időzése alatt s ő intézte a lelkiismeretlen cselszövényt házasságunk meghiusítására! Ah, örvendek, hogy nem jart tul az eszemen, Kellió mester!

Aspremont jól sejtett.

Esti szürkületkor megnyílt a börtönbajtó s alacsony, kövérkés, taláros alak lépett a helyiségbe. Páter Kellió volt.

A homályban nem láthatta azt az elégültlen gunyos mosolyt, amely Aspremont ajkát körülcsikázta.

— Ha nem csalódom, Kellió atyához van szerencsém, — mondotta csöndes hangon.

— Meglep, hogy ön tudja kilettemet, tábornagy ur, de annál jobb, mert így nem kell bemutatkoznom, — szolt édeskés hangon a páter.

— Mindjárt a dologra térhetünk, — hagyta rá Aspremont.

— Tehát igen. Ön katona, gróf ur s így kemény ember. Egyszerűen közlöm tehát önnel, hogy élete veszélyben forog.

— Tudom.

— De azt nem tudja, hogy ez a veszély már közvetlen közelből leselkedik önre.

— Lehetséges.

— Megtudtuk, — óh a mi értesüléseink biztosak, gróf ur, — hogy ellenségei borzasztó csínyterveznek abból a célból, hogy eltegyék önt láb alól.

— Gyűjtöm a kuriózumokat, lelki atyám. Szabad tudnom e hajmeresztő armányt?

— Azért jöttem egyenesen, hogy közöljem önnel. Ma éjjel itt a

börtönben erőszakos módon meghal valaki.

— Azt hiszem, ez nem rendkívüli eset e komor falak között.

— De ami aztán következik, az talán még nem történt meg soha. Ugyanakkor álmában őt megrohanják, megkötözik s elhurcolják, de előbb még felöltöztetik annak az embernek a gunyájába, akinek erőszakosan kioltják az életét.

— S mi szükségük lesz erre a ruhaváltásra?

— A meggyilkolt emberre ugyanakkor ruházzák az ön egyenruháját, tábornok ur.

— Csakugyan, a szerepesere csak így lesz tökéletes. És aztán?

— Reggel a halottat megtalálják az ön ruházatában, pisztolylövéllyel fölismerhetetlenség szétlőtt arculattal. Hivatalosan meg fogják állapítani tehát, hogy ön kiszenvedett, tábornagy ur! Valahogyan pisztolyhoz jutott s a mai kihallgatás eredményén kétségbeesve, agyonlőtte magát.

— Pedig én akkor még életben leszek, ugyebár?

— Akkor még — igen. De mi sorsra jut annak a szegény ördögnek a condráiban, aki helyett Isten tudja hová, elcipelik, azt sem én, sem ön nem tudja, tábornok ur! Azaz, sejtethjük mind a ketten.

— S ki hajtáná végre ezt a büzös merényletet?

— Ki, hát Karafa tábornagy, az ön esküdt ellensége, akinek szárdékaival délelőtt már tisztába jöhetett ön maga is, tábornagy ur.

— S a biboros ur, az ön fen-

A lengyel szövetségi kapitány Magyarország ellen 16 tagból álló keretet jelölt ki. A végleges csapat alighanem így fest majd: Jankowiak — Szecepaniak, Gemza — Gora, Danielak, Jablonsky — Wostal, Piontek, Czebula, Wilimowski, Ciganek.

12 ÁLLAM NEVEZETT AZ AACHENI LOVASVERSENYRE

A belga-holland határmenti német Aachenben a múlt héten kezdődtek meg a nemzetközi lovasversenyek, amelyek méreteikben — úgy látszik — minden eddigit felülmúlnak. A versenyre 400 lovat neveztek be a következő 12 államból: Jugoszlávia, Hollandia, Belgium, Dánia, Anglia, Olaszország, Litvánia, Magyarország, Svájc, Svédország, Románia és Németország.

Ebben a nagy mezőnyben értékes sikernek számít az a győzelem, amelyet a jugoszláv Szekulics kisasszony aratott a kutjevói ménés lipicai ketős fogatával. A versenyen 29 induló közül Szekulics kisasszony nyerte az első díjat, míg a második díjat Szekulics Milivoj kapta meg. A napokban kerül sor a négyesfogatok versenyére, amelyben jugoszláv részről Gyorgye Vrhovac indul a karagoryevói ménés négyesfogatán.

A magyar versenyzők: Hartmann — Pauly őrnagy és Bíró százados, az időmített lovaglásban értek el nagy sikert.

ANGLIÁBAN A KOMLÓSZEDŐK-NEK GÁZÁLARCOT KELL BESZEREZNIÜK

Hogy ha az ellenség mérgező gázt támaszt

Ki a komlót szedi minek annak gázmaszk

Menedékét ugys futásban keresi

Komló helyett inkább majd a lábát szedi.

SANYARU VENDEL

KÖZGAZDASÁG

Nyugateurópa, főleg Anglia terménypiacain még nem jelentkeztek a délkelet európai kenyérmagvak

Visszajelődnek a termények világgiaai árai

— Saját munkatársunktól —

Az angolai terménypiacon az utóbbi héten az áralakulás visszajelődőben volt, oka a kanadai és az USA államaiban levő kitünő aratási eredmény, amelynek következtében az európai piacokon rövidesen megjelenik az olcsó tengerentuli buza. Ez az amugy is nagyon

alacsony világparitásos árat még lejjebb nyomja.

Ennek elkerülése céljából, Anglia a dominiumokkal egyetértőleg elhatározta, hogy Kanadában ötven millió bushelt kitevő rendkívüli tartalékokat létesít, amit esetleg tengerentuli háborus készletnek tartana. A kanadai tartaléktól teljesen függetlenül, az angolai terménypiacokat napról-napra nagyobb tételű argentinai és ausztráliai buzaajánlatokkal ostromolják. Ezeknek nagyrészt az angol importőrök fel is vásárolják, mert az utóbbi hetekben

sem Délkelet európából, sem pedig Oroszországból nem kinnáltak készleteket.

Ez is érthető, mert a tengerentuli buza árával az államilag tartott, mesterséges buzaárakkal rendelkező délkelet európai buza ma még kevésbé konkurálhat, mint az ara-

tás előtti és közvetlenül az aratás utáni hetekben. Kínáltak azonban Liverpoolban, augusztus végi szállításra kitünő minőségű francia búzát 16/9 shillinggel quarterenkint. Ez annyit jelent, hogy a dél-amerikai elsőrendű Manotiba és Ronaté kenyérmagvakkal mérhető francia buza exportképes lett.

Franciaországban különben is kitünő termés volt.

A munkáshiány leküzdését célzó rendkívüli kormányrendeletek az aratást zavartalanul biztosították. A rendkívüli behívásokra visszatartott katonák nagyrészt a termő vidékekre, Provenceba és a Loire-mentére központosították s aratási munkásoktagokba helyezték el.

A délamerikai és a kanadai exportbuza esélyei az eljövő hetekben erősen gyengülnek. Az amerikai farmerek ismételtleni közbenjárására a washingtoni szenátus elhatározta, hogy

az amerikai buza és lisztfélék kivitelének elősegítésére szeptember elsejétől kezdődőleg kivitelj prémiumrendszeret vezet be.

Ezzel az amerikai buza ismételtlen olcsóbbá válik. Az olcsó amerikai

buzával eddig csak az ausztráliai kenyérmagvak versenyezhettek. Az angol-japán ellentétek felmerülése s ezzel kapcsolatosan a kínai ezüstdollár jegyzésének erős visszaesése miatt Ausztrália már körülbelül két hónap óta nem tudott búzát tárolni Kina részére, a japán importőrök pedig a már korábban lekötött búzát sem hívják le. Érthető tehát, ha Anglia az ausztráliai gazdasági élet zavartalan menete érdekében, a japánokkal való megegyezés lehetőségét szívesen látná. Ha ez hamarosan nem következhetne be, akkor

ugy az angol terménypiacokra, mint általában az európai buza árára újabb nyomás nehezedik,

ami természetesen a délkelet európai buza árának további alakulására is nagy befolyással lesz.

A kukoricapiacra észlelhető árgyengülés ezuttal is Chicagóból, a kukoricajegyzés központjából indult ki. Quarterenkint nyolc nap alatt 2 shillinggel esett az amerikai kukorica ára, míg a platai és a délamerikai kukoricának árcsökkenése még kisebb méretű. Míg az angolai terménypiacon az utóbbi napokban tulnyomórészt délafrikai ajánlatok érkeztek és a délafrikai kikötők elevátoraiban főleg Anglia, Hollandia és Belgium részére hetvenezer vagónt kitevő kukorica készletet tároltak, addig a kitünőnek ígérkező délkelet európai kukorica még csak nem is jelentkezett.

Az árpapiacra a többi terményhez hasonló árgyengülés észlelhető. Nem is lehet másképen. Egyik cikk sem tudja magát a másikkal való szerves összefüggés alól ki-

költ lelkü főnöke, mit szólna ehhez a rémhistoriához?

— Sajnos, ő csak elkésve értesülne az egésztől.

— De hiszen ő az, aki ellenem hangolta a császárt! — szól most már komolyan, sőt türelmetlenül Aspremont. — Csak krokodilkönyvek volnának azok, amelyeket ő hullatna értem, Kellió atya!

— Hogy a biboros ur öminenciája nem barátja önnek, tábornagy ur, azt jól tudjuk mind a ketten. De azt is tudnia kell önnek, hogy ő nem nyúl ilyen nemtelen eszközökhöz, — ez nem fér össze az ő fenkölt egyéniségével. S én — az ő utólagos jóváhagyásának reményében — éppen azért jöttem most ide, hogy őnt a veszélyre figyelmeztessem. Önnek menekülnie kell, tábornok ur, még ma este! Bizza ön reám magát s hajnalra tul lesz minden veszélyen.

— Vagyis: odaát a másvilágon! — mondotta Aspremont gunyosan. — Nos hát, páterem, az ön baráti ajánlatára ez a válaszom: Csak nevetni tudok azon a rémmesén, amelyet előadott. Aspremont Góbert, a német birodalom őgrófja, magasabban áll, semhogy ilyen közönséges büntény áldozatává válhasson. De nem is követhetné el Karafa a várparancsnok bevonása nélkül, az pedig tisztességes ember, nem olyan, mint a haditörvényeszek elnöke.

— Megvesztegetheti az őrköt...

— Nagyon sok tanut szereznék, akik komoly vizsgálat esetén rávalianának. Nem, ő sokkal óvatosabb, ravaszabb ember, semhogy

ilyesminek kitenné magát. De minek szaporítsuk a szót, derék Kellió atya? Egy szót sem hiszek abból, amit elmesélt. Ijesztgetése hatástalan: nem szüköm meg semmi szín alatt. Biztosabb helyen vagyok itt, mintha éjjel valahol a hegyek közt az erdőben bolyonganék, ahol esetleg már orgyilkosok lenének reám.

— Ön tehát nem ismer félelmet, tábornagy ur! Na jó. De annak a becsületét magasra tartja ugye, akit legjobban szeret?

Aspremont arca elsötétült.

— Vigyázzon páter, oly ténre ne tévedjen, ahol nem ismerek tréfát!

— Pedig kénytelen vagyok figyelmeztetni, tábornagy ur, hogy házasságukat, mint érvénytelen, meg fogják semmisíteni. Ez már elhatározott, megváltoztathatatlan dolog. Gondolt ön arra, mi lesz a helyzete a hercegnőnek, ha egyházi ítélet fogja kimondani fölötté, hogy nem volt az ön törvényes hitvese, amikor ön a hálószobájába vezette?

Aspremont a páter elé szökött, oly rettentően, hogy az elborzadt tőle.

— Csak ez az egyházi köntös ment meg tőle, amelyet méltatlannul viselsz, — sísteregte az arcába, — hogy menten beléd nem fojtom hitvány lelkedet!

Két vállánál fogva megrázta, úgyhogy majd összetört.

Eleresztette a jezsuitát, aki se holt, se eleven nem volt a réműlettől.

Hanem annyi ereje még maradt, hogy tántorogva, megsemmisülve

elkotródhatott.

A VÁRPARANCSNOK LEÁNYA

Krisztina grófnő még aznap visszaindult Bécsbe. Nagyon megzavarta özvegyi nyugalmában Aspremontnak az a közlése, hogy Bercsényi Miklós délelőtt Brünben járt. Vajjon nem az a gondolat siettette-e a szép grófnő utazását, hogy utközben esetleg találkozik Bercsényivel? Az ő szívének titka ez, de annyi bizonyos, hogy a pozsonyi országgyűlés óta sokszor eszébe jutott a délceg, fiatal tábornok, aki karjaiba emelte, amikor a szegény országbíró holtteste mellett összeroskadt.

Mielőtt azonban Krisztina grófnő utrakelt, lelkére kötötte Annusnak, szépséges barátnőjének, hogy legyen gondja a börtöntorony fogiyára s vigyázzon, nehogy valami merénylet történjék ellene. Karafa jelentését úgy fogták fölök is, hogy az ezer titkos veszélyt rejt Aspremontra nézve.

Annus ugyan csak gyöngé, fiatal leány volt, figyelme és pártfogása azonban mégis nagyon sokat jelenthetett a fogolyra nézve. Mint a várparancsnok, rokkant generálisnak a leánya, kedvére járhatott a várban mindenfelé s ismerte annak minden zegét-zugát, hiszen kétesztendő kora óta ott nevelkedett föl s a tanulás évei alatt is ott töltötte a szünnapokat.

Amellett a főporkolákkal, a vén zsörtös Mártonnal, a lehető legjobb viszonyban volt; ez a mogorva cerberus talán nem is szeretett mást, mint éppen őtet, aki kiskorában kezeckéivel annyiszor meg-

tépázta torzonborz szakállát. Alig lehetett Annusnak valami kívánsága, amelyet a börtönkulcsár ne teljesített volna...

Annus tehát barátnőjének, Krisztina grófnőnek elutazása után fokozott éberséggel figyelt a várban végbemenő vagy készülő eseményekre, annál is inkább, mert a történet regényessége mellett Aspremont daliás, rokonszenves egyénisége is mély benyomást tett reá, anélkül, hogy szívének gyengéd hurjait is érintette volna ez az új ismeretség.

Egész délután szerte bolyongott hát a várban, bekukucskált az irodákba, benézett Márton lakásába — ott mindjárt fel is varrta neki egy leszakadt gombját — s elkalandozott arra a folyosóra is, ahol Karafa lakosztálya volt.

Amint elshant a zárt ajtók előtt, az egyik szobából, amelyet a tábornagy nappalijául rendeztek be, hangos beszédet hallott.

A beszélgetők egyikének hangjában atyjáéra ismert.

Akaratlanul is megállt s kíváncsian figyelni kezdett.

— Azóta vagyok ennek a várnak a parancsnoka — hallotta atyját beszélni, — mióta a szentgöthárdi csatában két sebet kaptam, tábornagy ur, s a tábort felcsereknek ugy kellett újra emberre összevarrniok. De a lefolyt hosszú idő alatt ebben a várban nem történt semmi rendellenesség! És most ön azt kívánja tőlem, kegyelmes ur, hogy sulyosan megszegjem a kötelességemet!

(Folytatjuk)

vonni. A marokkói árpa a legolcsóbb, quartere 15 shilling. Ezzel az idén kissé korábban piacra kerülő

lengyelországi árpa sem tud konkurrálni.

A sörárpából egyedül a kaliforniai vezet, mert olcsó és azonnali behajózásra kapható.

A délkelet-európai kenyérmagvak, — minden jel erre mutat, — ezévből sem kerülnek a világforgalomba. A kliringben való fizetési rendszerrel kialakult magas árak messze túlhaladják a nemes devizával fizető államok terményárát s így az őszi-téli délkelet-európai terménypiacok ezuttal sem forgalmazhatják azt a szükséges devizamennyiségeket, amelyeket nélkülözni pedig egyre nehezebb.

A Prizád minden külföldre szállított száz kiló szőlő után huszonöt dinár jutalmat ad a szállítónak

Megállapították a kivitelre kerülő szőlő és szilva árát

A Prizád most adta ki a szállítóknak a szőlőkivitelhez szükséges felvilágosításokat. A Németország részére kivitt szőlő árát 20 és 22 márkában állapította meg száz kilogrammonként.

A Németországba irányított szilva kiviteli árát szintén megállapította a Prizád. A német-jugoszláv határon keresztül szállított szilváért 14 márka, a jugoszláv-magyar határon keresztül szállított szilváért pedig 15 és fél márka fizetendő százkilogrammonként.

A Prizád a szőlő belföldi árak emelése céljából elhatározta, hogy

a szállítóknak minden külföldre vitt száz kilogram szőlő után 25 dinár kiviteli jutalmat ad.

A Prizád a jutalomadásnál hangsúlyozza, hogy a 25 dináros jutalmat azért adja, hogy

a szállítók a belföldi piacon a termelőknek jobb árat fizethessenek.

tehát ezt a métermázsánkénti huszonöt dinárt bele kell számítani a vásárlási árba.

Milyen esetekben fizetődik ki a gyümölcsstermesztés? Erről ír a Növényvédelem és Kertészet legújabb száma. Ismerteti az őszibarackfa nyárvégi nyesését, a különböző gyümölcsfa-permetező szerek lényegét és előállítás módját, a szilva férgesedése elleni védekezést, a madarak hasznát a gyümölcsösben, a zöldségeskert talajának racionális kihasználását, a szamóca ültetését és terméketlenségének okait, az ideai abnormis hőségnek a gyümölcsre való hatását stb. A dusan illusztrált, színes gyümölcsképet is közlő két szaklapból a »Növényvédelem« kiadóhivatala: (Budapest, V., Vécsey-u. 4.) e lapra való hivatkozással díjtalanul küld mutatványszámot.

Leszállították a cukor állami fogyasztási adóját

Sabácon új állami cukorgyárat építenek

Jelenteték már, hogy a kormány megállapította a cukorrépa új beváltási árát, amennyiben elrendelte, hogy

a cukorgyárak legalább 22 dinárt kötelesek a cukorrépa métermázsájáért fizetni.

A Hivatalos Lap legutóbbi számában közlemény jelent meg a cukorréparendelet és a fogyasztási adóról szóló törvény módosítására vonatkozóan. Eszerint

a cukor állami fogyasztási adóját kilogrammonként 70 parával leszállítják.

A cukor eladására vonatkozóan a kormány úgy intézkedett, hogy a jövőben a cukoreladást a kormány által létesítendő központ végzi.

Ezt a központot augusztus végéig felállítják. Ennek a központnak a felállítását valamennyi cukorgyárral egyetértésben határozták el.

A Hivatalos Lapban kormányrendelet jelent meg arravonatkozóan, hogy

Sabácon állami cukorgyárat létesítenek,

amelynek teljesítőképessége ezer vagon lesz évente. Az új cukorgyár építésére százmillió dinárt fordítanak. A gyár részére szükséges gépeket vámentesen hozzátják Jugoszláviába.

Az eddig meglévő jugoszláv cukorgyárak egész teljesítőképessége 14.000 vagon évente, de csak 9.000 vagon cukrot állítanak elő.

A noviszádi piaci árusok egyesületének védszentünnepélye. A noviszádi piaci árusok egyesülete most ünnepelte védszentjének napját az Emléköthonban. A vendégeket az egyesület nevében Milutinovics Szávko kereskedő fogadta. A szláván megjelent többek között dr. Milutinovics Obrád városi alelnök és Bájics Milán rendőrigazgató. Este az Emléköthonban mulatságot rendeztek.

Dr. Pavelić Zvonimir gumi nélküli higiénikus IZZLAPJA kizárólagosan e célra sterilizált indiai macco és merinói gyapjúfonálból szőtt anyagból készítve. Vizhatlan, szagtalan és higiénikus Törvényesen védve Minden jobb üzletben kapható

Leipzig őszi vásár 1939 augusztus 27-től augusztus 31-ig 60% utazási kedvezmény a német vasutakon az átutazási országokban 30%-ig terjedő kedvezmény Az összes felvilágosításokat nyújtják: GESCHÄFTSSTELLE DES LEIPZIGER MESSAMTS FÜR DEN BALKAN, BEOGRAD, Kn. Mihajlova 33 I. — Telefon 24—311. vagy Noviszád: Direktor Michael Rumpfer, Sarajevska 12, tel. 26-73. Zagreb: M. Erken, Starčević trg 6. Ljubljana: ing. G. Tönnies, Trnava 31. Subotica: Direktor K. Konrath, Aleksandrova 6. Sarajevo: Petar Juršić, Aleksandrova 52. Split: Vicekonzul M. Janković. Petrovgrad: Johann Weiserschan, Aleksandrova 16. Skopje: Nikola Baubin, Brzakova 5.

Legnagyobb raktár SZOBABUTORBAN • LEGOLCSÓBB ÁRAK Készpénzért és 20 havi részletfizetésre kapható: Gručić i Ristović cégnél, Beograd Vasina ulica 18.

WEISS HERMINA vegütszítő gyár Millefőve 51 Telefon 21-24 gyorsan jól és olcsón tisztít végigleg

8,650.000 LAKOS 121 MEZŐGAZDA ÉS 150 TEHEN VAN LONDONBAN

Londonból jelentik: Most hozták nyilvánosságra az 1937. évi népességi statisztikát, amelyből kintünik, hogy London még mindig a világ legnagyobb városa. Nagy-London lakosainak száma eszerint 1937-ben 8,650.000 volt, míg Nagy Newyork lakossága alig haladta túl a hétmilliót. Mint érdekességet említi meg a statisztika, hogy London területén még

36 tehenistálló van százötven tehénnel

és 121 londoni lakos mezőgazdasággal foglalkozik. A fiaker sem pusztult ki teljesen a legnagyobb világvárosból. Még ma is tizenhárom ilyen ősi közlekedési eszköz kocog a londoni utcákon.

Készül az iparosok biztosításáról szóló kormányrendelet. A kereskedelmi és iparügyi minisztérium közlése szerint nem felelnek meg a valóságnak azok a hírek, hogy az iparosok biztosításáról szóló rendelet eddigi tervezetét elvetették és új tervezetet készítenek. A minisztériumban most tanulmányozzák a jelenlegi tervezetet és annak alapján hamarosan kiadják a rendeletet.

ANGLIA NEM SZÁLLIT TÖBBÉ KÖNYVET TÖRÖKORSZÁGNAK, MERT NEM FIZET

Hogy Törökország nem kap angol könyvet, Az ott aligha zavar sok vizet, De megzavarja John Bull számítását, Ha a török egy pennyt sem fizet. De attól tartok: rosszabbul jár John Bull, Ha Ankarától megkapja a pénzt, Könnyen lehet, hogy török áfium Lesz a fizetség angol maszlagért. FANYAR TÓBIÁS

5 kérdés: 1. Melyik a világ legismertebb utazási irodája? 2. Kiről tudjuk, hogy először utazott az Atlanti-óceánon? 3. Hol jószolt Pythia? 4. Kit koronáznak Delphiben? 5. Miből származik a cár szó?

Válasz tegnap kérdéseinkre Kérdés: Hogyan hívják a három legismertebb arkangyalt? Felelet: Gabriel, Mihály, Rafael. Kérdés: Hol van a Sixtusi Madonna? Felelet: A drezdai képtárban. Kérdés: Melyik Szászország legnagyobb városa? Felelet: Lipcse. Kérdés: Kit vertek meg a lipcsei csatában? Felelet: Napoleont. Kérdés: Kinek a birodalmában nem nyugodott le sohasem a Nap? Felelet: V. Károly római szent birodalmi császár és spanyol király birodalmában.

„Növényharmat“
 üdít, frissít, hűsít! Hőség idején, bágyadtságánál, kimerültségénél, utazásnál sportnál homlokra dörzsölve varázslatosan hat! Kockacukron vagy vízzel véve szomjat olt jó közérzetet biztosít. Ez az ezerjő háziszser csak zöldségekben valódi. Ára 12 dinár. Kapható patikákban és jobb üzletekben.

ALLÁST KERES

FOGTEHNIKUS gyakornoknak elmenne hat középiskolát végzett három nyelvet beszélő intelligens fiú C.ime Szloboda József. Bezdán. 5821

FIATAL fűszerkereskedő segéd, iró, gépi munkában jártas, megfelelő állást keres. Cim a kiadóban. 5827

FIATAL vas- és fűszerkereskedő segéd állást keres. Tóth Sándor, Szobobrán, Laze Koszticsa 24. 5886

ELADÓ

ELADNÁM vagy becserelném keveset használt 500 cm. angol »super-sport« motorkerékpáramat kis autóért D. K. W. vagy Opel. Milenkov, Noviszád, Primorszka 32. 5876

Több kötő- és szövősegédet

25-50 dinár napi fizetéssel azonnalra felveszek. Keresek képviselőt minden nagyobb községben. **Kujović Mihajlo** fabrika trikotáze „elka“ BEOGRAD, Kralja Aleksandra 433. 5845

„Orthopäd“ cipőket

minden fájóslábra, a le ujjabb m d-szerek szerint garanciával készítenek. **Gál István, Szubotica Žrnjski tér 2**

N. S. U., D. K. W., PUCH

motorok, márkás kerékpárok rendkívül olcsón **Kollárnál** *Bajmokon* (STEYER-autó képviselő)

Ügyes akvizítorokat keresünk

Biztos megélhetés. Azonnali beletes. **Ronal, Beograd, Pašiceva 101** 5843

MECBIZOTTAKAT és főmegbízottakat keresünk az ország minden helységében betétes tagok gyűjtésére, nagyon kedvező feltételek mellett. Bebizonyított munkásság után fix fizetést adunk. Ajánlatokat »UZAJAM-NOST« Zagreb, Draskovičeva 23 II. címre. 5483

Arúhitelt

Noviszádon minden hitelkesznek ad **Narodna Stedionica, Beograd**. Felvilágosítást ad szíves-szívből.

KREDIT-BIRO

Noviszád, Kr. Petra II. 29

Paloták Házak Telkek
 10-16% jövedelműek, Beograd központjában és minden részében
100.000-3.000.000 dinárig
 nagy választékban: 5841
„IMOVINA“ INGATLANFORGALMI IRODA
Živko M. Stojković, BEOGRAD, Poenkareova ul. 15

APRÓHIRDETÉSEK

ugy hétköznap, mint vasárnap egy szó 1.— dinár, **vastagbetűs** 2.— dinár. A legkisebb apróhirdetés ára 12.— dinár. Hirdetéseket a másnapl lapra délután 3 óráig, szombaton déli 12 óráig veszünk fel. A hirdetés adó a hirdetőfelet terheli.

URANIA MOZI, Noviszád

Augusztus 24-től **KETTŐS MŰSOR**
 Előadások kezdete: 5, 7 és 9 órakor
 1. **Monašić**
 ATTILA HÖRBRIGER, ANELIESE UHLIG
 2. **Bolond a teft veszedekők**
 Heli Finkenzeiler Kurl Meissel
 Gustav Waldau

300-400 drb. nagy plaster-kököcska termésközből eladó. Érdeklődni Monašević, Noviszád Ribnjacski kej 59 5831

SÁRGA STAJER-KOCSI vászon sátorral eladó. Monašević, Noviszád, Pašiceva 9 5832

10% hozadéku ház 120.000.— dinárért eladó Ingatlanforgalmi Iroda, Noviszád, Zselyeznicska 1. 5889

ELADÓ OLCÓ áron egy nagy amerikai rollós iratszekerény. Érdeklődni: Telefon 30-95. 5866

ELADÓ két teljesen új Singer varrógép. Érdeklődni: Sztarijina u. 1. a régi Szokolegyletnél. 5874

KORCSMA Mól községben keresetű vezető köves uccában eladó vagy kiadó. Nagy porta és léctekopálya. Mérsáros Fábán, Mól. 5887

KÉT HASZNÁLT, de jókarban lévő »National« kassza eladó. Megtekinthetők a Kraljica Maria szállodában Noviszád. 5888

KIADÓ

KIADÓ összkomfortos háromszobas, hallos modern lakás központi fűtésrel első emeleten a noviszádi Rádnicska-uccában garázzsal. Pontos cím megtekinthető a Reggeli Ujság kiadóhivatalában 5516

A NOVISZÁDI BÖRZE épületében (Dubrovački put 1) f. évi október 1-től kiadó 8 szoba irodának egyben, vagy kisebbszámu helyiségekre osztva. Minden szobában központi fűtés. Felvilágosítással szolgál a noviszádi Terény és értéktőzsde titkársága. 5796

KIADÓ azonnal műhelynek vagy raktárnak egy nagyobb és egy kisebb helyiség. Buchmüller vaskereskedés. Noviszád, Kralja Petra II. 86. Czervész-ház. 5877

KIADÓK szeptember 15-re uccai és udvari 2 szoba-konyhas lakások, folyóvízzel Zselyeznicska 88 alatt. Érdeklődni 12-2 óra között Braća Ribnjikara 2. Fišl. 5881

SZUBOTICA központjában elegánsan berendezett uccai butorozott szoba és egy udvari szoba kiadó. Cim a Reggeli Ujság szubotica. kiadóhivatalában. 380

KERESLET

ÖSKAVASAT, gépeket, fémeket, minden mennyiségben veszek. Weiss Béla, Noviszád, Turgenyova 13. 5540

VENNEK jókarban lévő használt rundoló, apihang és vuleni gépet. Horváth András, bádogos, Szobobrán. 5857

HAZAT 250.000-300.000.— dinárig keresek megvételre. Továbbá egy családi házat 100.000.— dinárig. Bővebbet: »Universal-Reklam« Noviszád, Zselyeznicska 36. 5878

FIATAL fűszerkereskedő segéd azonnalra felvétetik. Noviszád, Toiszojeva u. 43. 5873

GÉPESZ-SZAKMÁBAN JÁRTAS oktatót keresek, aki szakkönyveim alapján magyaryelven tanítana. Cim a kiadóban. 5880

MUNKÁSNÖKET ragasztásra (kaszirózásra) felveszek. Si-Sa, Noviszád Kr. Petra II. u. 39. 5859

KERESEK önállóan főző mindenest leányt azonnalra. Pinto, Noviszád, Zselyeznicska 13. II. em. 5889

KÜLÖNFÉLE

Dr. Filipon creme a legjobb és legkedveltebb nappali krém. Ára helyben és vidéken 14.— dinár. Apoteka Kuchler, Vrsac. 2474

SULYOK rest, tisztít. Száraz és vegyi tisztítás. Bőrretikülök, bőrbutorok festése minden színben. Olcsó árak Noviszád, Postaszka 14. 7045

AUTOK! Új és használt, de nagyon jó karban lévő különféle márkájú luxus és teherautókban, autógumikban felszerelésben és alkatrészekben állandó nagy raktár. Olcsó árak, előnyös fizetési feltételek. Képviseletek: Fiat DKW Wanderer, Audi és Horch. — August **KUTALEK**, Noviszád, Kralja Petra II. 84. Telefon 31-06

Vrbaški rőfös

a jól és olcsón öltözködni szerető hölgyek üzlete. Kr. Alekszandra 9. 4078

ASZTALOSOK

minden munkájukhoz használjanak: »Aceta« fényezőfolyadékot, »Aceta« hideggyertyát, »Furnit« enyvpótlót »Atol«-t keményfacsapoláshoz, plasztikus fát kitteléshez. Mintázott ajánlatot szívesen küld »Aceta« vegyészeti gyár. Ing. Burghardt Daniel, Noviszád, Szuvoborszka 20. Tel. 31-94. 5393

VETOMAG ELOJEGYZES. Bánkúti 1901-buzsai hatvani 445-öszi árpa és őszi zab selectálva, előjegyezhető Puzsai Zbornica gazdaságnál Bácska Topola, póstaflók 17. 5401

BÖRCSÖK JÁNOS

javít szivattyukat, gépeket végez minden lakatsmuntát Kr. Alekszandra ul. 7. udvar. 5687

SZEPLŐT, pattanást hámlást, orrvörösödést es más arctisztítást párt végely használata után biztosan eltüntethet **DARUVÁRI** krém minden szaküzletben kapható. Háromsarkos nagy doboz 15.—, kis doboz 7.50 dinár. Postán küldi: **BLUM** gyógyszerár. Szubotica.

Vásárolja **ARANY JEGYGYÜRÜJÉT** **KRAUS** ékszerésznél, Noviszád, Pašiceva u. 32., villamosmegálló. Fülbevalók stb. minden szolid áron. 5848

NÉMET kereskedelmi levelezést, praktikus gyorsírást, angol órákat fel-nöttek és gyermekek részére. Érdeklődni »Moda«, Noviszád, Kralja Petra II. 2. szám. 5868

NAGYRABECSULT megrendelőim, miután többé nem vagyok alkalmazott, önállóan pontosan, szolid alapon dolgozom, mint azelőtt a legkényesebb igényeket kielégitem. **Mirovics Konstantin** cipész, Szubotica, Szkozuz Viatora 3. Postával szemben. 379

GYERMEKÉT Szuboticaán a német tanárnő leánynevelő intézetben helyezze el. Tanulmányi felügyelet, tárgyalás német- világnyelven. Ágoston Anna, Szubotica, Dunavska Artil pu-ka 3. 375

Gyors- és gépitő iskola "PREPOROD"
 a Balkán legnagyobb és legmodernebb ilyen intézete, férfi és női tanulók részére internátussal rendelkezik
Beograd, Vlakovičeva 10 I.
 Palata biv. min. Hadzica

UTAZÓ URAK!
 Ujonnan megnyílt modern szálló **Hotel „UNION-PALAS“**
 Beograd, Kosovska 11. Tel. 28-849
 Lakosztályok, szobák fürdőszobával és telefonnal. — Mérsékelt árak!
 Az éttermet Sreier vezeti.
IGNYAT PETROVIC szállodás, a Szrpszki Kraly szálló éveken át volt portása.

Olcsó tűzifa vagon-tételekben **bármely állomásra** szállítva, megrendelhető **Ács Andor** cégnél Szubotica — Kérjen árajánlatot

 25 7000 literig **hordók**
 új és használt kaphatók
KRIX LAJOS kádármesternél Szubotica
 V. Mažuraničeva u. 19. Blaskó keresztnél

MAKULATURA PAPIROS
 kapható a Reggeli Ujság kiadóhivatalában

Reggeli Ujság
Uredništvo i administracija
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Noviszád, Kr. Petra II. (Futoski put) 50
Telefon: 21-37, éjjel 20-58
 Felelős kiadó: **Andree Dezső**
 A kiadóhivatal vezetője: **Blazsek Ferenc**
 Pretplata — Előfizetés:
 Egy óra 28.— dinár (kihordó útján 30 din.)
 Három óra 80.— dinár (kihordó útján 86 din.)
 Félévre 160.— dinár (kihordó útján 172 din.)
 zslazi svakodneвно - Megjelenik naponta Post. čekovni račun — Postacsekkszámla: Zagreb, 46.692